ВСЕХ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 166 (6095)
АВГУСТЫН 18
ПЯТНИЦА
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Государств... ордена Ленина БИБЛИОТ... СССР имени В. И. ЛЕНИНА

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Манай түрэл, большевистскэ хэрэг

Советскэ Союзай арадай ажахы ургажа ба хүгжэжэ байна. Промышленна ба хүдөө ажахын продукциие, тэрэ тоодо хэрэглэлэй элдэб үнгын зүйлнүүдые, бүтээн гаргалга дайнай урда тээхи хэмжээ нилээд ехээр үлүүлээд, түргэн зэргээр ехэ боложо байна. Городой ба деревниин ажалшадай бүгэдэ ниитын материальна байдал хэлбэришэгүйгөөр дээшэлнээ. Советскэ хүнүүдэй ажабайдалай хэмжээнэй ба культурын дээшэлхэтэй хамта тэдэнэй хэрэглэлын ургана, хүн зон хадаа элдэб зүйлнүүдые ба продуктнуудые улам ехээр эридэг болоо байна.

Манай орон дотор эд товарай эрьесэ тэһалгаряагүй ургэдэнэ. Хүн зондо шухалын шухала зүйлнүүдэй товарнуудые худалдалга бүри нёдондо жэлдэ дайнай урда тээхи хэмжээнһээ дээшэлһэниинь үнгэрөөжэ. Мүнөө жэлдэ советскэ худалдаа наймаа дэлгэрүүлгэ улам бүри түргэнөөр ябуулагдажа байна. Хоёрдохи кварталда, үргэн хэрэглэлэй товарнуудай сэнгые шэнээр, гурбадахяа ба түүнээ ехээр доошолуулһанай һүүлээр, гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанда эд товарай рознично наймаан, нёдондо жэлэй тэрэ үетэй сасуулбал, сасуулагдамал сэнгүүдээр, гушан процентээр ехэ болоо.

Городой ба деревниин хоорондо, ороной районуудай ба областьнуудай хоорондын, арадай ажахын элдэб һалбаринуудай хоорондын дэлгэрэнгы худалдаа наймаан хадаа ороной экономическа холбоондолой бурьялжа байхын, тиихэдэ продукци гаргалгаяа промышленностиин ба хүдөө ажахын саашадань ургуулхын тулада урмашуулгатай байхын шухала условинуудай нэгэн мүн гэжэ нүхэр Сталин һургана.

Худалдаа наймаае хүгжөөхэ ба һайжаруулха талаар амжалтанууд халсаэн бии. Даалгагдаһан хэрэгтэ оролдоосотойгоор ба дуратайгаар дүүргэдэг түрүү коллективүүд ба хүдэлмэрилэгшэд улам бүри олон боложо байна. Эд хэрэглэгшэдые эрхимээр хангахын түлөө мүрысөөн продавец нүхэр Коробкиной ба повар нүхэр Гусевай үүсхэлээр эхилээд, улам үргэдэжэ байна. Худалдажа абагшадые эрхимээр хангадаг 17 мянгаһаа дээшэ бригаданууд гүрэнэй худалдаа наймаанда тоологдоно. Мүн эд хэрэглэгшэдэй кооперацидашье тэдэнэй тоо ургажа байна. Худалдаа наймаанай дээдэ культурын үнэтэ дүй дүршэлые Запорожско горпромторгын, Воронежско горпищеторгын, Ульяновска областиин Кузоватовска хүдөөгэй эд хэрэглэгшэдэй обществын, Костромской областиин Островско районно магазинай коллективүүд харуулна, тэдэнэр Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуурінуудые эзэлээ.

Зүгөөр, түрүү коллективүүдэй дүй дүршэлые худалдаа наймаанай бүхы организацинууд хүдэлмэридөө ёһотойгоор хэрэглэнэ гэжэ хэлэжэ болохо гү? Үгы, болохогүй. Эд товарай эрьесые үргэдхэхэ угаа ехэ арга боломжонууд үшөө холо хэрэглэгдэнэгүй, советскэ худалдаа наймаанай түрүүшүүлэй һайн дүй дүршэл һулаар дэлгэрүүлэгдэнэ гэжэ баримтанууд харуулна.

Эд товарай эрьесын түсэбые дүүргэхэгүй ябадал—худалдаа наймаанай организацинуудай хүдэлмэриин ехэ дутагдалай хойшолон мүн. Хэрбээ товарнууд хангалтатайгаар гаргагдадаг һаа, тэдэнэй сэнгүүд доошологдоһон ба хэрэглэл дээшэлһэн һаа, һанаагаа зобохо хэрэггүй, хэрэг өөрөө бүтэхэ гэжэ худалдаа наймаанай зарим хүтэлбэрилэгшэд буруугаар һанадаг. Иимэ һанамжанууд хадаа буруу ба хорлуутай байна. **Ажабайдал иигэжэ харуулна: худалдаа наймаанай далайсын үргэдхэл бүринь, худалдаа наймаанай организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгань дээшэ ба зорилгонуудынь ехэ байха, тэдэнэр болбол өөрынгөө хэрэгтэ үүсхэл шадабари ба мэргэжэл ехээр харуулха, советскэ худалдаа наймаанай культурые үдэрһөө үдэртэ дээшэлүүлхэ ёһотой байна.**

Советскэ худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэ иимэ зорилго тон шангаар табигдаад байна: рознично худалдаа наймаанда эд товарнуудые асарха ябадалые шадабаритайгаар түсэблэлгэ эмхидхэхэ, түсэблэлые гүнзэгыгөөр болгожо хэхэ, уян ба оперативна болгохо. Хэрэглэлэй ба дурадхалай хэмжээе, эд хэрэглэгшэдэй амтые, национальна ба нютагай илгаануудые, сезонно ба байгалиин условинуудые хараадаа абахань шухала. Гэхэтэй хамта, худалдаа наймаанай түсэблэлгэ хадаа заримдаа формальнаар, албан ёһоор, хэрэглэмжын илгаануудые хараадаа абалсангүйгөөр хэгдэдэг байна.

Парти ба правительство болбол 1950 ондо гол зорилгонуудай нэгэн болгожо, **—промышленностиин бүхы һалбаринуудта продукциин шанарые эрид һайжаруулха ба арадай ажахын түсэбөөр тогтоогдоһон эд товарай ассортиментые заатагүй дүүргэхэ ябадал түйлаха** нэгэн гол зорилго 1950 ондо табяа. Хүн зондо худалдахын тулада худалдаа наймаанай организацинуудта үгтэдэг промышленна ба эдеэ хоолой товарнуудай ассортиментые нилээд ехээр үргэдхэхэ ба шанарые һайжаруулха ябадалда тусгаар анхарал хандуулагдана. Энэ хадаа советскэ арадай ажабайдалай материальна хэмжээе саашадань дээшэлүүлхэ тушаа сталинска анхарал оролдолгые шэнээр эли тодоор харуулна.

Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй уялга хадаа хүн зоной хэрэглэлые шэнжэлһэнэй үндэһөөр, үйлэдбэрилдэг эд товарнуудайнгаа ассортиментыень үргэдхэхэ ба шанарыень һайжаруулха хэрэгтэ промышленностьда улам эмхитэйгээр ба түсэбтэ ёһоор нүлөөлхэ ябадал болоно. Муу шанартай ба хүн зоной хэрэглэлдэ таарахагүй ассортиментын товарнуудые промышленностьһаа худалдаа наймаанай организацинуудай абахыень правительствын хориһониинь мэдээжэ.

Худалдаа наймаанай организацинууд болбол шэнэ зүйлэй товарнуудые ажаһуудалда ба хэрэглэлдэ нэбтэрүүлхэ талаар үүсхэл гаргаха, тиигэжэ хүн зоной хэрэглэлые дээшэлүүлхэ ба юумэдэ дуратай болгохо ёһотой. Манай советскэ, культурна рекламые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ саг ерээ.

Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэ бүхэн, лавкын дэргэдэхи хүдэлмэрилэгшэ бүхэн—продавецшьеһаа, магазинние даагшашьеһаа — шэнэ товарнуудые худалдан абагшадтань шадамараар хүргэхэ уялгатай.

Колхозуудые томо болгохотой хамта, кооперативна худалдаа наймаанда барилгын материалнуудые, ажахын зүйлнүүдые промышленна ба культурна товарнуудые, таряан ажалые, огород, сад тарилгые ба малажалые механизацилхын тулада хэрэгтэй моторнуудые ба машинануудые хэрэглэлгэ эрид дээшэлжэ байна. Гэхэтэй хамта, Центросоюз ба нютагуудтахи тэрэнэй органууд болбол колхозно деревниин ургажа байгаа хэрэглэлые тон муугаар хангана, худалдаа наймаанда хэрэгтэй товарнуудые гаргахын, тэдэнэй ассортиментые үргэдхэхын ба шанарые һайжаруулхын тулада нютагай арга боломжонуудые бэдэржэ олохо талаар үүсхэл гарганагүй.

Худалдаа наймаанай кадрнуудые шэлэн олохо, хүмүүжүүлхэ ба мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ хэрэгые партийна ба советскэ организацинуудай гүнзэгыгөөр эрхилдэг болоо һаань, городтошье ба деревнидэшье худалдаа наймаае саашадань дэлгэрүүлхэ зорилгонууд амжалтатайгаар шиидхэгдэхэ байна. «...Советскэ худалдаа наймаан хадаа манай түрэл, большевистскэ хэрэг, тиихэдэ худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд, тэрэ тоодо лавкын дэргэдэхи хүдэлмэрилэгшэд, хэрбээ тэдэнэр үнэн сэхээр хүдэлмэрилдэг һаа, —манай, революционно, большевистскэ хэрэгые бэелүүлэгшэд мүн» гэжэ нүхэр Сталинай хэлэһэн заабарие хододоо хүтэлбэри болгожо байхань шухала.

Нютагай партийна ба советскэ органууд болбол хүдэлмэриингөө түлөө үндэр харюусалгатай байха мэдэрэлые худалдаа наймаанай кадрнуудта хүмүүжүүлхэ ба хүгжөөхэ хэрэгтэ эзэн бусаар ба үнэн сэдьхэлһээ бэшээр хандаха ябадалые эрид шууд усадхаха, арадай баялигта, социалистическэ зөөридэ гамтайгаар хандаха мэдэрэлые хүдэлмэрилэгшэдтэ хүмүүжүүлхэ, үрилтэ ба хулгай хэхэ ябадалнуудтай эрид шанга тэмсэл хэхэ ёһотой. Советскэ худалдан абагшада анхаралтайгаар ба һонороор хандаха, тэрэнэй хэрэглэлнүүдые ба эрилтэнүүдые дүүрэнээр ба эрхимээр хангаха ябадалда лавкын дэргэдэхи бүхы хүдэлмэрилэгшэдые оролдосотойгоор һургаха хэрэгтэй.

Советскэ худалдаа наймаае саашадань дэлгэрүүлхэ ба культурыень дээшэлүүлхэ ябадал — гүрэнэй тон шухала удхашанартай хэрэг мүн. Советскэ худалдаа наймаанай дэбжэлтэ болбол советскэ арадай ажана тэниглэн байдалые саашадань дээшэлүүлгэдэ, коммунизм байгуулгын шэнэ амжалтануудта туһалха байна.

(«Правдын» августын 13-най түрүү бэшэгһээ).

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* *СТАЛИНДА*

Украинска ССР-эй Винницкэ областиин колхозууд ба совхозууд таряа бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые (кукурузагүйгөөр) болзорһоонь урид дүүргээ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди.

1949 онойхиһоо 1 миллион 162 мянган пүүд үлүү ехэ тарян энэ жэлдэ гүрэнэй бэлэдхэлэй пунктнуудта тушаагдаа. Эдеэ хоолой культурануудые бэлэдхэхэ түсэб 2 миллион пүүдээр үлүүлэн дүүргэгдэбэ. 1949 онойхиһоо 13 миллион пүүд үлүү ехэ шэниисэ ба хара тарян бэлэдхэгдээ. Намарай рапса бэлэдхэхэ түсэб 129 процент дүүргэгдээ.

МТС-эй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счедуудаар гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Областиин колхозууд болон совхозууд намарай ба хабарай тарилгада шухала тооной үндэр шанартай үрһэнүүдээр өөһэдыгөө бүрин хангаа. Намарай рапсын тарилгые энэ оной июлиин 31-дэ дүүргээ.

Колхозууд болон совхозууд, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые бэелүүлэн, ниитынгээ малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын тула ехэ хүдэлмэри ябуулһан ба ябуулжашье байна. Колхозууд ба совхозууд энэ жэлдэ ниитынгээ малажалые үндэр шанартай тэжээлээр бүрин хангаха. Колхозууд ба совхозууд ниитынгээ малажалда таряанай ба фуражна фонднуудые байгуулжа байна.

Энэ жэлдэ колхознигууднай ажалта үдэртөө үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ нилээд ехэ таряа абана.

Мүнөө колхознигууд, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хадаа манай областиин гол культурын — сахарна свёклын, кукуруза, наран сэсэг, хартаабха ба бусад хүдөө ажахын культурануудай ургаса хуряалгые амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ эдэбхитэйгээр бэлэдхэжэ байна, намарай тарилга хэхэ ябадалда, намарай ба хара парнуудые хахалалгада, намартаа модо һуулгалгада бэлэдхэжэ ороо.

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович!

Колхознигууд болон колхозницанууд, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд хадаа кукуруза, наран сэсэгые, малажалай продуктнуудые гүрэндэ тушаалгын, сахарна свёкло малталга ба шэрэлгын, намарай культурануудые тарилгын, намарай ба хара парнуудые хахалалгын түсэбүүд мүн лэ болзорһоо урид дүүргэгдэхэ гэжэ, Таниие найдуулнабди.

Украинын КП(б)-гэй Винницкэ обкомой Секретарь М. СТАХУРСКИЙ.
Винницкэ областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй исполкомой Түрүүлэгшэ Г. ДЕМЕНТЬЕВ.
Бэлэдхэлэй Министерствын Винницкэ областьдохи Түлөөлэгшэ А. РЯБУХИН.
Винницкэ областиин хүдөө ажахын Управлениин Начальник А. ГОРОХОВСКИЙ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* *СТАЛИНДА*

Украинска ССР-эй Черновицка областиин колхозууд, совхозууд ба таряашадай ажахынууд үндэр ургаса хуряалгые амжалтатайгаар үнгэргөөд, таряа бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. Үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ хоёр дахин шахуу үлүү ехэ шэниисэ ба хара тарян гүрэндэ тушаагдаба.

Большевистскэ партиин Центральна Комитедһээ ба Советскэ Правительствоһаа абаһан асари ехэ туһаламжын ба хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танай өөрынтнай анхарал оролдолгын ашаар областиин залуу колхозуудай эдэ амжалтанууд түйлагдаа.

Областиин колхозууд ба совхозууд үрһэнүүдээр өөһэдыгөө бүрин хангаад, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэриие дүүргэхын ба 1951 ондо үндэр ургаса абаха ябадал хангахын тула шэн зоригтойгоор ажаллажа байна.

Энэ жэлдэ колхознигууднай ажалта үдэртөө үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ ехэ таряа абана.

Областиин колхозууд болбол колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлхэтэйгээ хамта, малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын ба малаа садхаланаар үбэлжүүлхын тула ехэ хүдэлмэри ябуулжа байна.

Черновицка областиин хүдөө ажахын хүдэлмэришэд болбол хүдөө ажахые саашадаа хүгжөөхэ тухай Танай табиһан бүхы зорилгонуудые большевистскэ партиин хүтэлбэри доро, нэрэтэй түрэтэйгөөр хойшодоошье дүүргэхэ, өөһэдынгөө шэн зоригто ажалаар манай инаг Эхэ ороной хүсэ шадалые бэхижүүлхэ ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэхэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Таниие найдуулнабди.

Украинын КП(б)-гэй Черновицка обкомой Секретарь Д. ГАПИЙ.
Черновицка областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй исполкомой Түрүүлэгшын Орлогшо М. МАРКИН.
Бэлэдхэлэй Министерствын Черновицка областьдохи Түлөөлэгшэ Г. ХАРЧЕНКО.
Черновицка областиин хүдөө ажахын Управлениин Начальник Г. ДУДНИК.

КОМБАЙНЕР ЭРДЫНЕЕВ 4 ҮДЭР СОО 132 ГА ТАРЯА ХАДАБА

Нүхэд комбайнернууд, Буда Эрдынеевһээ жэшээ абагты!

Эрдынеевэй рекорд

Хэжэнгын МТС-эй комбайнер Буда Эрдынеев самоходно комбайнаар 700 га таряа хуряаха уялга абаһан юм.

Тиин, хуряалгада ороһонһоо хойшо үдэр бүри нормоёо 450—500 процент дүүргэжэ, хэлэһэн үгэеэ хэрэг дээрэ бэелүүлнэ. Энэ хадаа һүүлэй дүрбэн хоног соо 132 га таряа хадаа.

Эрхим таряа—гүрэндөө

ТАРБАГАТАЙ. Аймагай олонхи колхозууд таряа хуряалгадаа орожо байна. Дүүрэн бэшэ мэдээгээр 6 колхоз гүрэндэ таряа тушаажа захалаа.

Десятниковска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ Тарбагатайн МТС-эй гурбан комбайн хүдэлмэрилнэ. Мүн эндэхид жаткануудаа хуряалгада саг соонь гаргаһан байгаа. Колхозой правлени хадагдаһан таряагаа тэрэ дары сэбэрлэжэ, гүрэндэ 200 центнер тушаагаа.

Тэрэшэлэн Ленинэй, Калининай нэрэмжэтэ, «Искра» колхозууд таряа тушаалгаяа захаланхай.

* * *

КЯХТА. «Улаан табангут», «Пограничник» колхозууд гүрэнэйнгөө урдахи түрүүшын уялга — таряа тушаалгаяа эхилбэ.

Һаяар, үшөө хэдэн колхозууд таряа тушаалгаяа захалхань.

* * *

ХОРИ. Эндэхи колхозуудай полинууд дээгүүр комбайнууд хүдэлмэрилжэ эхилээ. «Победа» колхоздо 2 комбайн түрүүшын 60 гектарай таряа хадаба. Үсэгэлдэр энэ колхоз гүрэндэ таряа тушаалгаяа эхилһэн байна. Мүн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз 63 центнер таряа бэлэдхэлэй пунктда тушааба.

Хуряалгын хүдэлмэри эхилээ

Һаяхан, Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельдэ колхознигуудай хамтын суглаан боложо, ургаса хуряалга ба гүрэндэ таряа тушаалга тухай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Ивановой элидхэлые зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Тиихэ зуураа, колхознигууд ургаса хуряалгаяа түсэбөөр хараалагдаһан болзорһоо 5 хоног урид, эрхим шанартайгаар дүүргэхэ, гүрэнтээ түргэнөөр тоосохо гэһэн уялга абаа.

Мүнөө тэндэхид абаһан уялгаяа дүүргэхэ хэрэгтэ эршэмтэйгээр оролсобо. Колхозно полинууд дээгүүрнь хуряалгын хүдэлмэри эхилээ.

С. Черненко.

Комбайнаар хуряалга

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. **(Телефоноор абтаба).** Эндэхи МТС-үүд харьяата колхозуудайнгаа полинууд дээгүүр комбайнаар таряа хуряажа эхилээ.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг комбайнернууд Галданов, Ойдопов гэгшэд сезон соо 500—600 га таряа эрхим шанартайгаар хуряаха уялга абанхай. Эдэнэр хэлэһэн үгэдөө хүрэхын түлөө түрүүшын үдэрһөө хойшо тэмсэжэ байна. Мүн Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг комбайнер Кокорин, Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг комбайнер Цыретаров ба бусад нилээд дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа.

Самоходно комбайн поли дээрэ

Хонхолойн МТС-тэ харьяата Никольско сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ комбайнууд хүдэлмэрилжэ эхилэнхэй.

Самоходно комбайнай комбайнер Иван Калашников түрүүшын үдэрһөө эхилээд, эмхитэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Советскэ Союз дотор

Эрхим сельсовет

СМОЛЕНСК, августын 8. (ТАСС). Ажалшадай депутадуудай областной Соведэй гүйсэдком 1950 оной нэгэдэхи хахадта областиин сельсоведүүдэй мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаба. Велижскэ районой Логовско сельсовет мүрысөөндэ илажа, облгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан Тугые абаһан байна.

Логовско сельсовет колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ, тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо, газар таряалангай культурые дээшэлүүлхэ ба ниитын малажалые хүгжөөхэ тушаа ехэ хүдэлмэри ябуулна. Энэ сельсоведэй бүхы колхозууд тус бүридээ 4 фермэтэй болоһон ба малажалые хүгжөөхэ 1950 оной түсэбые дүүргэһэн байна.

Инжирэй баян ургаса

СТАЛИНАБАД, августын 10. (ТАСС). Хуурай субтропигуудай научно-шэнжэлэлгын Бүхэсоюзна институдай Сталинабадска экспериментальна базын Вахшска станцида ба Таджикистанай колхозно садуудта инжирэй (жэмэстэ ургамал) баян ургаса эдеэшээ. Гектар бүриһөө 10—12 тонноһоо доошо бэшэ үрэ абтахаар тухайлагдана.

Мүнөө жэлдэ институдай станцинуудта инжирэй шэнэ плантацинууд бии болгогдоо. Республикын колхозно садуудта инжир тарилга үргэдхэгдөө.

Урда зүгэй комбайнернууд зүүн нютагуудта туһалхаяа ерэнэ

Нютагтаа таряа хадалгые амжалтатайгаар дүүргэһэн, Урда зүгэй районуудтахи МТС-үүдэй 2 мянга хахад тухай комбайнернууд зүүн районуудай таряа хуряалгада хабаадалсахань. Эдэнэй зариманиинь ажаллаха газартаа ерээ.

Краснодарска хизаар таряа хуряалгын мастернуудаа Казахстан ба Иркутска областьдо, Ставропольско хизаар ба Алтайда, Тюменскэ болон Челябинска областьнуудта эльгээгээ. Доной комбайнернууд Омско, Новосибирскэ ба Кемеровскэ областьнуудта, Крымһээ — Красноярска хизаарта ерэбэ.

(ТАСС).

Ажалта үдэрнүүдтэ ехэ аванснууд үгтэнэ

ПОЛТАВА, августын 10. (ТАСС). Область доторнь эртын ороoһото культурануудые хуряалга дүүрэжэ байна. Хэдэн зуун колхозууд натуральна авансуудые элбэг ехээр үгэнэ. Золотоношско районой «Большевик» гэжэ колхоз-миллионер 7 һара соохи ажалта үдэрнүүдтэ нэжээд бүридэнь 4 килограмм таряа авансаар үгэжэ байна. Олон бүлэнүүд 2—3 тонно таряа абана. Мария Шульга гэгшын бүлэ (4 хүниинь ажал хэдэг) 208 пүүд таряа авансаар абаа. Шубуушан Н. Лучаниновай ба гахайшан Е. Грозовагай байрануудтань 150—180 пүүд таряа асаржа үгөө.

Румынска дуу ба пляскын ансамбль Москва ерэбэ

ВЦСПС-эй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствонуудай хэрэгые эрхилхэ Комитедэй уряалаар Румынска арадай республикын ажалай бүгэдэ ниитын конфедерациин дуу ба пляскын ансамль Бухарестһээ тусхай поездоор августын 11-дэ Москва ерээ. Ансамблиин составта 170 дуушад, танцорнууд ба хүгжэмшэд бии.

Румынска дуу ба пляскын ансамбль Москвада, Ленинградта концертнүүдые харуулха юм.

(ТАСС).

ВКП(б)-гэй түүхэ ямар юумэндэ һурганаб?

1938 оной октябрьда «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс» хэблэгдэн гараа һэн. Энэ хадаа манай партиин, советскэ арадай ба уласхоорондын пролетариадай идейнэ ажабайдалда тон ехэ событи байгаа юм.

ВКП(б)-гэй түүхын сталинска «Хуряангы курс» болбол марксистска түрүүшын кружогууд ба группануудһаа эхилээд, дэлхэй дээрэ анха түрүүшын, хүдэлмэришэн ба гаряашанай социалистическэ гүрэниие ударидажа байгаа большевигүүдэй парти хүрэтэрөө ябажа гараһан ВКП(б)-тэй героическа замые түүхэлэн харуулдаг.

ВКП(б)-гэй түүхэ болбол хаанта засагые болон капитализмые эсэргүүсэжэ, Россин хүдэлмэришэд ба таряашадай тэмсэһэн тэмсэлэй түүхэ, социалистическэ гүрэниие байгуулһанай ба бэхижүүлһэнэй, социалистическэ общество байгуулһанай түүхэ мүн.

«ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс» дотор большевистскэ партиин ябажа гараһан түүхэтэ замай гол шухала дүнгүүд үгтэнхэй. Тэрэнэй ехэнхи хубинь «ВКП(б)-гэй түүхэ ямар юумэндэ һурганаб» гэһэн асуудалда зорюулагданхай юм.

«Пролетарска революциин илалта, пролетариадай диктатурын илалта хадаа оппортунизмһаа сүлөө, зүбшөөрэгшэд ба капитулянтнууд тушаа эбсэшэгүй, буржуази ба тэрэнэй гүрэнэй засаг тушаа революционно. пролетариадай революционно партигүйгөөр болохо аргагүй гэжэ хамагай түрүүндэ партиин түүхэ һургана» (Хуряангы курс, нюур 520).

Большевистскэ парти болбол шэнэ тухэлэй парти, ленинизмын парти мүн.

Баруун-европейскэ юрын социал-демократическа партинууд болбол гражданска тэниглэн ушарбайдалнуудта хүмүүжүүлэгдэһэн, социальна революциһаа айдаг, реформистска, оппортунистическэ партинууд байһан юм.

Меньшевигүүд хадаа Россида немецкэ гү, али французска социалистическэ партинууд шэнги тиимэ оппортунистическэ партитай байхые хүсэдэг һэн. Большевигүүд бодото революционно марксистска парти байгуулаа юм.

Ленин ба Сталин—манай партиие байгуулагшад ба вождьнууд болбол капитализмые пролетариадай унагааха, пролетариадай диктатурые байгуулха ба бэхижүүлхэ, мүн коммунистическэ общество байгуулха тэмсэлдэ парти гол шухала зэбсэг боложо үгэдэг гэһэн гол заабари үндэһэлһэн байха юм. Ленин Сталин хоёрой байгуулһан большевистскэ парти болбол хаанта засагые унагаалгада ба капитализмые штурмдалгада ажалшан олониитые бодхоогоод, манай орон дотор социализмын илалтада хүргэһэн байна.

Идеологическа, организационно, тактическа, теоретическэ талаараа большевистскэ парти шэнги тиимэ һайнаар нэгэшье политическэ группа бэлэдхэгдээгүй һэн. «Ленинэй «Юу хэхэб?» гэһэн номынь иимэ партиин идеологическа бэлэдхэлынь байгаа һэн. Ленинэй «Алхам урагшаа, хоёр алхам гэдэргээ» гэһэн номынь иимэ партиин организационно бэлэдхэл болоһон байна. Ленинэй «Демократическа революцида социал-демократиин хоёр тактика» гэһэн ном болбол иимэ партиин политическэ бэлэдхэл байгаа. Эсэстээ, Ленинэй «Материализм ба эмпириокритицизм» гэһэн ном болбол иимэ партиин теоретическэ бэлэдхэлынь болоһон байгаа» (Хуряангы курс, нюур 208).

Нүхэр Сталин болбол Ленинтэй хамта большевистскэ партиин идеологическа, организационно, тактическа ба теоретическэ үндэһэ һууринуудые байгуулаа, марксизм—ленинизмын идейнэ баялигуудые саг үргэлжэ баяжуулна, коммунизм байгуулхын тула партиие ба советскэ арадые идейнэ талаарнь зэбсэглэнэ.

Большевистскэ партиин хүсэ шадалынь юундэб гэхэдэ, тэрэ болбол өөрынгөө ажал-ябуулгада түрүү марксистско-ленинскэ теориие хүтэлбэри болгоно.

«Хүдэлмэришэн ангиин парти хадаа, хэрбээ тэрэ болбол хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй түрүү теориие шудалаагүй һаа, хэрбээ тэрэ болбол марксистско-ленинскэ теориие шудалаагүй һаа, өөрынгөө ангиин хүтэлбэрилэгшын үүргые гүйсэдхэжэ шадахагүй, пролетарска революциин эмхидхэгшын ба хүтэлбэрилэгшын үүргые гүйсэдхэжэ шадахагүй гэжэ саашань, партиин түүхэ һургана». (Мүн тэндэ, нюур 522).

«Революционно теоригүйгөөр, —гэжэ Ленин һургана, — революционно хүдэлөөншье байжа шадахагүй юм».

«Теори болбол юрэнхы тухэлтэйгөөр абтаһан, бүхы оронуудай хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй дүй дүршэл мүн» (Сталин).

Марксистско-ленинскэ теори болбол обществын хүгжэлтэ тухай, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй түүхэ тухай, пролетарска революци тухай, коммунистическэ общество байгуулха тухай наука мүн. Тэрэ болбол общественнэ ажабайдалай хуули ёһонуудые ба революциин хүгжэлтын хүсэнүүдые мэдэсээр партиие зэбсэглэдэг, оршон байдал сооһоо ойлгон мэдэхэдэнь, оршон тойрон боложо байгаа событинуудай дотоодохи холбоо ойлгоходонь, событинуудай ябасые научнаар урид мэдэхэдэнь туһалдаг.

Марксистско-ленинскэ теори болбол догмо бэшэ, харин ябуулгада хүтэлбэрилхэ хүтэлбэри мүн. Тэрэ хадаа пролетариадай ангиин тэмсэлэй шэнэ ушар байдалнуудта шэнэ дүй дүршэлөөр саг үргэлжэ баяжадаг.

Ленин ба ленинецүүд марксистска теориие урагшань дабшуулһан байна. Ленин болбол шэнэ түүхэтэ оршон байдалые, империализмын эпохые шэнжэлэн үзэжэ, капитализмын экономическа хүгжэлтын жэгдэбшэ ба һүрэлтэнүүд тухэлтэй байдагай хуули эһые нээһэн ба түс хуули эһо дээрэһээ үндэһэлжэ, тусгаар абтаһан капиталистическэ орондо социализмын илажа хүсэд шадаха тухай тобшолол гаргаһан байна. Тэрэнь социалистическэ революциин шэнэ хүсэд дүүрэн теори байгаа. Социалистическэ революциин ленинскэ теориие нүхэр Сталин аршалан хамгаалһан ба саашанв хүгжөөһэн, тиигээд тэрээгээр коммунистическэ партинуудые зэбсэглэһэн байна.

«Сохом Росси болбол социализмда орохо замые гарган табигша орон мүн байжа болохо байна...,—гэжэ нүхэр Сталин партиин VI съезд дээрэ хэлэһэн байха юм. — Гансахан Европа манда замыемнай заажа үгэхэ юм гэжэ ойлгодог үмхирхэ хүушарһан бодолоо һалгажа хаяха хэрэгтэй. Догматическа марксизм ба творческо марксизм гэжэ байдаг. Би хадаа һүүлшынхиинь үндэһэ баримталдаг агшаб» (Сталин, том III, нюур 186—187).

Социалистическэ революциин ленинско-сталинска теориие большевистскэ парти Агууехэ Октябрьска социалистическэ революцида шадамараар бэелүүлһэн юм.

Социализм болбол нэгэ орон дотор илажа болохо юм гэһэн ленинско-сталинска һургаал хадаа марксизмые баяжуулһан, капиталистическэ оронуудай пролетаринарые революционно перспективээр зэбсэглэһэн, социалистическэ революциин илалтада этигэлые бэхижүүлһэн байна.

Ленин ба Сталин болбол пролетариадай диктатура тухай марксизмын гениальна идеяые хүгжөөжэ, манай орон дотор тэрэ идеын дүүрэн бэелүүлгые туйлаһан байха юм. Ленинэй гени болбол пролетариадай диктатурын эрхим һайн формо болохо советскэ засагые нээгээ һэн, тиихэдэ хүдэлмэришэн ангиин ударидалга доро бэелүүлэгдэхэ, олониитэ ажалша таряашадтай хүдэлмэришэн ангиин байгуулха союзай тусгаар формо болохо пролетариадай диктатурын ангиин удхые элирүүлһэн байха юм.

Нүхэр Сталин болбол пролетариадай диктатура ба Соведүүд тухай ленинскэ һургаалые бүхы талаарнь хүгжөөһэн, марксизм-ленинизмдэ гүн ехэ оруулалта — советскэ гүрэн тухай ба социализм болон коммунизм байгуулхада тэрэнэй үүргэ тухай һургаал — нэмээн оруулһан байха юм.

Нүхэр Сталин болбол СССР-тэхи социалистическэ байгуулалтын дүй дүршэлые хамгаалһан, социализм ба коммунизм байгуулгын замууд тухай ленинскэ һургаалые баяжуулһан байна.

Троцкистнуудта, бухаринецүүдтэ ба бусад урбагшадта эсэргүүсэн тэмсэжэ, нэгэ орон дотор социализмын илаха тухай ленинскэ һургаалые аршалан хамгаалаад, нүхэр Сталин болбол оронойнгоо социалистическэ индустриализациин ба хүдөө ажахын коллективизациин теори ба программа зохёоһон байна. Советскэ арад нүхэр Сталинай ударидалга доро түс программые бодото дээрэнь бэелүүлжэ, социалистическэ общество байгуулаа. Нүхэр Сталин хадаа социализм байгуулгын дүй дүршэлые хамталжа, капиталистическэ хүреэлэлгын байгаашье һаа, манай орон дотор хүсэд дүүрэн коммунистическэ общество байгуулжа болохые лаблан баталһан байна. Хэрбээ капиталистическэ хүреэлэлгын бии байгаа хада ба газаа тээһээ сэрэгэй добтолгын үгы хэгдээгүй хада, манай орон дотор коммунизмын илаашье һаа, гүрэн гээшэ байха ба али болохоор бэхижүүлэгдэхэ юм, хэрбээ капиталистическэ хүреэлэлгын усадхагдаа хада, хэрбээ социалистическэ хүреэлэлгээр тэрэнэй һэлгэгдээ хада, гүрэн гээшэ үгы болон һалаха юм гэжэ нүхэр Сталин үндэһэлэн батална.

Ленин — Сталинай парти болбол Советскэ обществын хүтэлбэрилхы хүсэн байжа, манай орон дотор коммунизм байгуулгые амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Большевистскэ партиин тэмсэлэй дүй дүршэлые хамталһанай ба советскэ наукын амжалтануудай философско хамталалгын үндэһэ һуури дээрэ нүхэр Сталин болбол коммунизмын теоретическэ һуури болоһон, марксистска партиин мировоззрени болоһон диалектическэ ба историческа материализмые творческоор хүгжөөнэ, мүн манай наукын бүхы һалбаринуудай хүгжэлтын эгээ шухала асуудалнуудые шиидхэлгын практическа замуудые заажа үгэнэ.

Советскэ Союз болбол социализмһаа коммунизмда дамжан оролгые бэелүүлжэ байна. Манай партиин бүхы идеологическа хүдэлмэриие, ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгые шангадхалга хадаа тон ехэ удхашанартай болоо. Идеологическа асуудалнууд тушаа гаргаһан ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолнуудые хүтэлбэри болгон, партийна организацинууд партийна һэгээрэлэй талаар, ажалшадай дунда политическэ хүдэлмэри ябуулха талаар хүдэлмэрэе нилээд ехээр дээшэлүүлээ. Наукын, литературын, искусствын ажал-ябуулгашад үндэр шанартай уран гоё патриотическа зохёолнуудые байгуулна, эрдэмтэд агууехэ нээлгэнүүдые хэнэ г. м.

Бурят-Монголой партийна организаци литературын, искусствын талаар, бурят-монгол арадай түүхэ зохёохо талаар бии байһан буржуазно-националистическэ ба бусад хазагайруулгануудые усадхаха тушаа нилээд ехэ хүдэлмэри хээ.

Марксистско-ленинскэ теориие шудалха гэдэг тэрээнэй хамаг формулонуудые ба тобшололнуудые сээжэлдэхэ, энэ формулонууд ба тобшололнуудай үзэг бүринөө шүүрэлдэхэ ушар огто болоногүй. Марксистско-ленинскэ теориие шудалхын тула, хамагай түрүүндэ тэрээнэй үзэг ба гол удхын хоорондохиие илгаруулжа һураха хэрэгтэй.

Имагтал, марксистско-ленинскэ теориие шудалаал һаа, коммунистическэ обществые амжалтатайгаар байгуулжа болохо юм. «Энэ һургаалда үнэн сэхэ байгаа сагтаа, энэ компасые шудалан баряад байгаа сагтаа бидэнэй өөрынгөө хүдэлмэридэ амжалтатай байхамнай һэжэггүй», — гэжэ нүхэр Сталин зааһан байна.

ВКП(б)-гэй түүхые ба марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые шудалалга болбол бүхы оронуудай коммунистнуудые марксизм-ленинизмдэ, пролетарска интернационализмда үнэн сэхэ байхаар хүмүүжүүлдэг.

* * *

«Хүдэлмэришэн ангиин зэргэнүүдтэ ябуулгаа хэжэ байдаг, хүдэлмэришэн ангиин гээгдэнги хүн зонуудые буржуазитай тэбэрилдүүлхые түлхидэг ба иимын ушарһаа, хүдэлмэришэн ангиин единствые бутаргажа байһан жэжэбуржуазна партинуудые бута сохингүйгөөр — пролетарска революциин илалта болохо аргагүй гэжэ саашань партиин түүхэ һургана». (Хуряангы курс, нюур 528 — 529).

ВКП(б) болбол жэжэбуржуазна партинуудтай — эсернүүд ба меньшевигүүдтэй, анархистнууд ба зүһэн бүриин буржуазна националистнуудтай эбсэшэгүй тэмсэл соогуур ургаһан ба бухэжэлэн байха юм. Тэдэнэр социализмын тугаар бэеэ далдалаад хүдэлмэришэн ангиие мэхэлдэг байгаа, пролетариадай дунда буржуазна нүлөө нэбтэрүүлэгшэд, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе забхайруулагшад байгаа. Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин урда тээ тэдэнэр булта капитализмые зандань үлөөхын түлөө байгаа юм

Хэрбээ хүдэлмэришэн ангида урбагшадые, зүбшөөрэгшэ меньшевигүүдые, партиһаа намнан гаргаагүй һаа, пролетарска революци 1917 ондо пролетариадай диктатурые дайшалан абаха хэрэгтэ олониитые бодхоожо шадахагүй һэн гэжэ партиин түүхэ һургана.

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илаһанай һүүлээр жэжэбуржуазна партинууд уласхоорондын реакцитай ниилээд, Советскэ засагые унагааха ба капитализмые һэргээн бодхоохо зорилготойгоор үймөөнүүдые хэдэг, заговорнуудые эмхидхэдэг байгаа юм.

Гражданска дайнай ба гадаадын сэрэгэй интервенциин үе болбол манай орон дотор эсернүүд ба меньшевигүүдэй партиин политическэ һүнэн хосоролгын үе, коммунистическэ партиин эсэслэн илаһанай үе мүн юм.

Саашадаа советскэ засаг болбол шпионууд, алууршад, Эхэ орондоо урбагшад болон хубилһан меньшевигүүд ба эсернүүдые, буржуазна националистнуудые шэрүүнээр хэһээгээ һэн.

Мүнөөнэй оршон байдал соо хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэхи буржуазин агентнүүдтэ эсэргүүсэн тэмсэхэ тэмсэл илангаяа шухала удхашанартай.

«Мүнөөнэй социал-демократизм — капитализмын идейнэ түшэг тулгуури мүн», — гэжэ нүхэр Сталин хэлэнэ.

Мүнөөнэй баруунай социалистнууд хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе бусайдуулагшадай ба хахарал үүдхэгшэдэй хорото үүрэ дүүргэнэ. Тэдэнэр ганса «өөрынгөө» буржуазида бэшэ, мүн американска буржуазида элитэ туһална.

«Хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэхи социал-демократизмые һалгаагаагүй сагтаа, капитализмые һалгааха аргагүй юм». (Сталин).

Гүрэнэй, политическэ, экономическа ба идеологическа талаар баруунай социалистнуудта эсэргүү эбсэшэгүй тэмсэл ябуулха гэжэ ВКП(б)-гэй түүхэ болбол хилын саанахи коммунистическэ партинуудые һургана, зарим компартинуудай Информбюрогой 1947 оной октябрьда болоһон зүблөөн дээрэ дэбжүүлэгдэһэн, коммунистическэ партинуудай тактическа арга зэбсэгүүд иимэ байна. ВКП(б) түрүүтэй коммунистическэ партинуудай зүбшэн хэлсэһэн ябуулганууд демократиин ба социализмын лагериин хүсэ шадалые бүри ехээр бухэжүүлжэ, империализмын лагериин хүсэ шадалые һуларуулһан байна.

* * *

«Өөрынгөө зэргэнүүдтэхи оппортунистнуудтай эбсэшэгүйгөөр тэмсэнгүй, өөрынгөө дундахи капитулянтнуудые бута сохингүй, хүдэлмэришэн ангиин парти хадаа өөрынгөө зэргэнүүдэй единствые ба жаяг заршамые сахин байлгажа шадахагүй, пролетарска революциин эмхидхэгшэ ба хүтэлбэрилэгшэ болохо өөрынгөө үүргые гүйсэдхэжэ шадахагүй, шэнэ, социалистическэ обществые байгуулагша болохо өөрынгөө үүргые гүйсэдхэжэ шадахагүй гэжэ саашань партиин түүхэ һургана» (Хуряангы курс, нюур 529—530).

«Парти болбол өөрыгөө оппортунистическэ этэгээдүүдһээ сэбэрлэдэгээрээ бухэжэдэг», — гэжэ нүхэр Сталин хэлэһэн байна. В. И. Ленинэй наһа барахаһаа хойшо ленинизмын дайсад: троцкистнууд, бухаринецүүд, зиновьевецүүд болбол партиин генеральна шугамда эсэргүү, манай орон дотор социализм байгуулгада эсэргүү хэрзэгы шэрүүн тэмсэл хээ һэн.

Парти болбол капитулянтнууд, урбагшад, троцкистнууд, бухаринецүүд болон буржуазна националистнуудай хорото һанаашалгые саг соонь таажа мэдэһэн юм. Дэлхэйн империализмын агентнүүд болоһон, шпионуудай, провокаторнуудай, хорлогшодой, алууршадай банда болоһон тэдэниие элирүүлээд, бута сохижо, үгы хэһэн байна.

Партиин, советскэ арад ба уласхоорондын пролетариадай урда нүхэр Сталинай агууехэ габьяань юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа троцкистнуудые, бухаринецүүдые, буржуазна националистнуудые идейнэ талаарнь бута сохёо, партиин генеральна шугамые үндэһэлэн батадхаа, манай орон дотор социализмын илаха тухай этигэлээр партиие ба советскэ арадые зэбсэглээ, тиигээд дэлхэй дээрэ анха түрүүшын социалистическэ общество байгуулха хэрэгтэ хүдэлмэришэн ба ажалшан олониитын творческо хүсэ шадалые элсүүлээ.

Советскэ арад социализм байгуулжа, бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалта түйлаһан байна.

Нүхэр Сталин «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс» соогоо иигэжэ һургана гэбэл: «Бидэнэр болбол «экономистнуудые» ба меньшевигүүдые бута сохёогүй һаа, партиие байгуулжа, хүдэлмэришэн ангиие пролетарска революцида хүтэлжэ шадахагүй байгаабди.

Бидэнэр болбол троцкистнуудые ба бухаринецүүдые бута сохёогүй һаа, социализмые байгуулгада шухала ушар байдал бэлэдхэжэ шадахагүй байгаабди.

Бидэнэр хадаа бүхы олон янзын национал-хэлбэрилшэдые бута сохёогүй һаа, арадые интернационализмын үзэлөөр хүмүүжүүлжэ шадахагүй байгаабди, СССР-эй арадуудай агууехэ ханибарисаанай тугые хамгаалан барижа шадахагүй байгаабди. Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союз байгуулжа шадахагүй байгаабди».

Бурят-монгол арад 1937 ондо ВКП(б)-гэй ЦК-гэй хүтэлбэреэр советскэ арадай хорото дайсадые — буржуазна националистнуудые бута сохижо, большевистскэ парти ба арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталиниие тойрон, бүри нигтаар жагсаһан байна.

Манай оронэй бүхы арадууд сүлөөгэй ба адли тэгшэ эрхын үндэһэ һуури дээрэ байгуулагдаһан нэгэдэмэл олонациональна социалистическэ гүрэн болож0, нигтаран жагсанхай. Энэ ахадүүгэй союзда агууехэ ород арад хүтэлбэрилхы хүсэн мүн гэжэ бүгэдэдэ мэдэрэгдэһэн байна.

Арадуудай эбдэршэгүй сталинска ханибарисаа болбол советскэ гүрэнэй шадал ехэтэ хүсэнэй эшэ үндэһэниинь гээшэ.

«ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс» болбол «большевизм гээшэ тактикын үльгэр жэшээ бүгэдэдэ болохо» гэжэ Ленинэй хэлэһэн заабариие ба героическа большевистскэ партиин илалта түгэс дүй дүршэлые хүтэлбэри болгохо гэжэ ахадүү коммунистическэ партинуудта һурган заана.

Мүнөө уласхоорондын хүдэлмэришэдэй ба коммунистическэ хүдэлөөнүүдтэ шпионско-провокаторска агентурын үүргые, нэн түрүүндэ, Югославида засагые хара мэхын хүсөөр гартаа абаһан Титын бүлэг дүүргэжэ байна.

Ахадүү коммунистическэ партинууд Ленинэй—Сталинай заабаринуудые дагажа, ВКП(б)-гэй барагдашагүй баян дүй дүршэлые һургаал болгожо, оппортунизмда эсэргүүсэн, эбсэшэгүй тэмсэл ябуулна, өөһэдынгөө зэргэнүүдые оппортунистнуудһаа, капитулянтнуудһаа, провокаторнуудһаа, шпионуудһаа сэбэрлэхэ зүураа, өөһэдынгөө хёрхо һэрэмжые дээшэлүүлнэ, идеологическа хүдэлмэрээ шангадхажа, Титын фашистска бүлэгые эсэшэ сусашагүйгөөр элишэлэн сохино.

* * *

«Парти хадаа, хэрбээ тэрэ болбол амжалтануудтаа дашууран, бэеэ ехэдэ бодожо эхилээ һаа, хэрбээ тэрэ болбол өөрынгөө хүдэлмэриин дутууе ажаглахаа зогсоо һаа, хэрбээ тэрэ болбол өөрынгөө алдуунуудые мэдэрхэһээ айдаг, тэдэнээ саг соонь элитээр ба үнэн сэхээр заһахаһаа айдаг байгаа һаа, хүдэлмэришэн ангиин хүтэлбэрилэгшэ болохо өөрынгөө үүргые гүйсэдхэжэ шадахагүй гэжэ саашань партиин түүхэ һургана» (Хуряангы курс, 532 нюур).

Марксистска партиин онсо шэнжэнь критическэ революционно метод юм. «Энэ хүрэтэр хосорһон революционно партинууд барандаа юунһээ боложо хосордог байгааб гэхэдэ, бэеэ ехэдэ бододог, тэрэнэй хүсэниинь ямар юумэндэ байһыень хаража шададаггүй, өөһэдынгөө һула муунүүд тухай хэлэхээ айдаг байһанһаа боложо хосордог байгаа» (Ленин, Зохёолнууд, т. XXVII, нюур 260—261).

Тиихэдэ большевигүүдэй парти илагдашагүй, юундэб гэхэдэ тэрэ хадаа шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгэһээ айдаггүй.

Парти болбол кадрнуудые, олониитые принципиальна, партийна шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгэдэ хүмүүжүүлнэ.

Парти болбол шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгые али бүхыдөө хүгжөөдэг, парти ба гүрэнэй хүдэлмэриин бүхы һалбаринуудта байһан алдуунууд ба дутуу дундануудые саг болзор соонь элирүүлхын тула хэрэглэдэг, бүхы дутуу дундануудые усадхалгада арадые эмхидхэн хандуулдаг байна.

Энээндэ идеологическа асуудалнууд тухай ЦК ВКП(б)-гэй түүхэтэ тогтоол, биологиин, философиин, языкознаниин тухай үнгэрэгдэһэн дискуссинууд классическа үльгэр жэшээ боложо үгэнэ.

Большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгэ болбол советскэ обществын хүгжэлтын хүсэниинь, коммунизмын түлөө тэмсэлэй шадал ехэтэ зэбсэгынь болоһон байна.

Ахадүү коммунистическэ ба хүдэлмэришэдэй партинууд ВКП(б)-гэй дүй дүршэлһөө һургаал абажа, партийна эмхи журамаа бэхижүүлхын түлөө, коммунистнуудаа большевистскэ партийностиин шанартайгаар хүмүүжүүлхын түлөө, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгэ үргэнөөр дэлгэрүүлхын түлөө эрид шууд тэмсэнэ.

* * *

«Олониитэтэй үргэн холбоонуулгүйгөөр, энэ холбоонуудые үргэлжэ бухэжүүлэнгүйгөөр, олониитын голосые шагнажа абаха ба тэдэнэй шухала болоһон хэрэглэлнүүдые ойлгохо шададарибагүйгөөр, г... хан олониитые һургаха бэшэ, ... баһа олониитэһээ һураха... байдаггүй гээшэ һаа,—хүдэ... шэн ангиин парти болбол хүд... ришэн ангиин олон миллион... бүхы ажалшадые өөрынгөө ... нөһоо хүтэлхэ шадабаритай ... хөөр олониитын парти байж... дахагүй гэжэ эсэстээ партиин т... хэ һургана». (ВКП(б)-гэй ... Хуряангы курс, нюур 533).

Ленин—Сталинай парти ха... арадтай өөрынгөө таһаршагүй ... боогоробо илагдашагүй, тэрэ ... даа арадтаа үнэн сэхээр хүд... рилнэ, өөрынгөө хойноһоо ... миллион партийнабэшэ больше... гүүдые дахуулна, бүхы сове... арад партиие тойрон нигтаар ... сана.

Парти болбол бүхы ниитын... гүрэнэй организацинуудай хү... бэрилэгшэ голынь мүн, хүдэлм... шэн ангиин политическэ орган... цинуудай дээдэ зэргын формо ... тэрэ хадаа ажалшадай бүхы ор... низацинуудые эмхидхэнэ, олони... тэй өөрынгөө холбооо Сове... дээр, профсоюзуудаар, коопер... нуудаар, колхозуудаар, комсо... лоор ба бусадаар дамжуулан ... лүүлнэ.

Большевигүүдэй парти олони... дэ түшэглэн, советскэ ар... илалтаһаа илалтада хүтэлэн а... даг байна.

Хүдэлмэришэн ангиин, колхо... таряашадай ба советскэ инте... генциин гүнзэгы патриотическа ... дэлөөн хадаа олониитэтэй парт... нигта холбоотой байһыень эли ... доор харуулна.

Арадуудай агууехэ вождь С... линай нэрэдэ зорюулагдаһан ... рагдашагүй олон амаршалган... үйлэдбэриингөө түсэбүүдые ... болзорһоонь урид дүүргэһэн ту... дайнай һүүлээрхи табанжэлые ... болзорһоонь урид дүүргэхэ хэр... түлөө шэнэ шэнэ социалисти... уялганууд ба ажалай энтузи... тухай нүхэр Сталинда рапорт... хадаа Ленин—Сталинай парт... олон миллион олониитэ ажалш... дурлал ба найдабариие эли то... харуулна.

Большевигүүдэй партиин по... тика болбол советскэ байгуу... тын үндэһэ һуури боложо, энэ... советскэ арад өөһэдынгөө саа... хи амжалтануудай бата замые ... рана. Эсэгэ ороноо хамгаал... Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ сов... скэ арад болбол партиин хүтэл... реэр бүхэдэлхэйн-түүхэтэ ила... туйлажа, дайсанаа бута сохёо.

Тэрэ үедэ Ленин—Сталинай па... ти болбол фашизмда эсэргүү ... гэдэарадай тэмсэлые эмхидхэ... хүтэлбэрилэгшэ ба зоригжуула... боложо, олониитэтэй холбоо... бүри үргэдхэһэн байна.

Парти болбол дайнай хойто... жэлнүүдтэ коммунистическэ о... ществые байгуулгын айхабтар ... зорилгонуудые бэелүүлгэдэ со... скэ арадые эдэбхитэйгээр элсүү... жагсаана.

Һунгалтын кампанида комму... нистнууд ба партийнабэшэ хү... дэй блогой илалта хадаа а... парти хоёрой нэгэдэлые харуул... Парти болбол олониитэтэй холбо... гоо улам бүри үргэдхэнэ.

Ленинэй туг доро, Стали... хүтэлбэреэр советскэ арад комму... низм тээшэ найдамтайгаар дабш... на.

Бүхы дэлхэй дээрэ үргэн ний... арадай ухаан бодолдо коммуни... мын идеянүүд гүнзэгыгөөр нэбт... рэнхэй.

Сталинска «ВКП(б)-гэй түүх... Хуряангы курс» болбол бүхы дэл... хэйн ажалшадта капиталистичес... дарлалтые усадхахын ба комму... нистическэ обществые байгуул... түлөө тэмсэхэ хүсэ ехэтэ зэбсэг... болоһон байна.

Ахадүү коммунистическэ парти... нууд хүдэлмэришэн ангиин хэр... тунхарилгүй үнэн сэхэ ябалга... большевистскэ стратегиин ба та... тикын эгээ дээдэ зэргын мэргэж... шудалалгаяа, илалта туйлах... түлөө хатуу зориг ба үсэд оролд... го гаргалгаяа ВКП(б)-һээ, Ле... нин—Сталинай заабаринууд... һургаал абана. Тэдэнэр капита... тическэ дарлалтада эсэргүү, аме... рикано-английска шэнэ дай үүд... шэдтэ эсэргүү эрид шууд тэмс... хэхэ ябадалда өөһэдынгөө орону... дай ажалшан олониитые удари... на.

Гадаада оронуудай коммунисти... ческэ партинууд Ленин—Стали... туг доро, ВКП(б)-гэй барагдаш... гүй баян дүй дүршэлые хүтэлб... болгон ябажа, капитализмда эсэ... гүү тэмсэлдээ шэнэ шэнэ илалт... нуудые туйлаха байһаниинь ил... дамтай.

Манай большевистскэ парти... гэшүүд, бүхы комсомолецууд б... советскэ интеллигенции хадаа бол... шевизмын идеянүүдые, ВКП(б)-... дүй дүршэлые шудалан үзэжэ, с... ветскэ хүн зонуудые ВКП(б)-т... героическа түүхын ёһоор һурга... ба хүмүүжүүлхэ ёһотой.

В. Хогоев

Малдаа эрхим шанартай убhэ ба силос элбэгээр бэлэдхэе!

*

Республикын аймагуудта тэжээл бэлэдхэлэй ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын мэдээн

1950 оной августын 15.

№	Аймагууд	Убhэ сабшалга (процентээр)	Силос даралга (процентээр)
1.	Байкало-Кударын	84,9	19,6
2.	Кабанскын	80,7	62,7
3.	Хэжэнгын	80,4	50,7
4.	Иволгын	79,9	49,8
5.	Хоринн	78,4	54,7
6.	Закаменай	75,7	98,9
7.	Бичурын	74,8	36,3
8.	Прибайкальска	74,1	59,8
9.	Түнхэнэй	71,0	59,1
10.	Зэдын	71,0	31,7
11.	Мухаршэбэрэй	70,7	34,7
12.	Тарбагатайн	65,0	38,4
13.	Курумканай	64,6	27,9
14.	Заиграйн	64,5	13,0
15.	Кяхтын	64,2	56,9
16.	Сэлэнгын	63,7	20,4
17.	Баргажанай	63,2	46,8
18.	Кударын	63,0	32,3
19.	Яруунын	62,8	37,4
20.	Торинн	62,5	62,3

Үтэлhэн колхознигуудай эдэбхи

Колхозно нийтынгээ малажалда ...элэй бата бэхи база байгуулхэ хэрэгтэ өөhэдынгөө нөөсые оруулха гэжэ нэгэн дуугаар шиидэбэ. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой (Иволга) үбгэд ба хүгшэд түсэбэр бригада болон бүридөө. Бригадань 11 үбгэд, 7 хүгшэд ба ...үлэбүүдhээ бүридэнхэй. Эдэнэр ...хэбо Нимаев үбгэниие бригадир болгожо томилhон байна.

Таряа хуряалгын эхилжэ байхада мүнөө үедэ түс бригадынхид ...гаяа ехэ эдэбхитэйгээр хүдэлнэ. Тиин, сабшаhан үбhөө ...сооhь хуряажа сомоолоод, ...нээ хоройлнод. **Ф. Данилов.**

Комсомолецуудай воскресник

Мухаршэбэрэй аймагай Сагаан ...уутайн сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организаци (секретаринь нүхэр Д. Арьянова) комсомолецуудай воскресник үнгэргэжэ, колхозойнгоо малда набшаhата тэжээл бэлэдхэнэ.

Воскресенигтэ 23 комсомолецууд хабаадажа, 250 центнер набшаhата тэжээл бэлэдхээ. Комсомолецууд Д. Абидуева, С. Лопилова ба Ц. Доржиев гэгшэд воскресенигые эмхидхэн, түрүү зэргэдэ ябадаг юм.

Д. Лопилов.

* *

Силос даралгые таhалдуулха аюулда хүргэбэ

hүүлэй үедэ Иволгын аймагай колхозууд үбhэ сабшалгынгаа темпые хурдадхаhаншье hаа, тэжээл силосовалгын хүдэлмэриие тон хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байна.

Аймаг дотор тэжээл силосовалгын график үдэр бүри таhалдуулагдана. Эндэхи колхозууд августын 5 болотор 8551 тонно силос дараха ёhотой байгаа hаа, миил 1932 тонно дараhан байна. Августын түрүүшын 5 хоног соо оройдоо 262 тонно силос дарагдаа. hүүлэй үедэ аймаг дотор миил 5—6 колхозууд тэжээл силосовалгын хүдэлмэриие ябуулжа байна. Аймагай бусад колхозууд силос дараха түсэбөө хахадлаашьегүй аад, энэ хүдэлмэрез зогсоожорхиhон байна юм. Гадна, мүнөө хүрэтэрөө нэгэшье тонно силос дараагүй колхозууд аймаг дотор бии. Тэдэнэй тоодо «Мартын 8», «3 пятилетка», «Красный пахарь», «МОПР», Ждановай, Маяковскиин нэрэмжэтэ колхозууд ороно. Тиихэдэ Буденныин, Сталинай нэрэмжэтэ ба бусад хэдэн колхозууд тэжээл силосовалгынгаа түсэбые миил 11—12 процент дүүргэhэн байха юм.

Колхозно нийтын адуу малда шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ энэ шухала хүдэлмэриин гүнзэгы таhалдалда оруулагдаhан шалтагаан хадаа зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй тэжээл силосовалгые тоодоггүй байhанhаа болоно. Силос даралгые мүнөө хүрэтэрөө эхилээдүй байhан колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд «силос дараха ногоон үгы» гэжэ hэнгэргүйгөөр мэдүүлдэг байна. Гэхэтэй хамта, тэдээнтэй зэргэлжэ hууhан зарим колхозуудынь тэжээл силосовалгын хүдэлмэриие амжалтатайгаар ябуулжа байха юм.

Жэшээнь, Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Власов тэжээл силосовалгын хүдэлмэриие элдэб шалтагаанаар хойшонь татадаг байгаа. Тэрэ болбол «манай колхозой газар дээрэ силос даралгада хэрэглэмээр ногоон үгы» гэжэ мэдүүлээ hэн. Теэд, залеж ба парнууд дээгүүр хэды ехэ ногооной ургаад байhаниинь нүхэр Власовай обёороогүй байhаниинь гайхалтай. Нүхэр Власовай гэмээр мүн силоснэ нүхэнүүд ба траншейнүүдые барилгын хүдэлмэри таhалдуулагдаа. Тэрэнэй эсэстэ түе колхоз миил 26 тонно силос дараhан байха юм.

Тэрэшэлэн Иволгын ба Саянтын МТС-үүдэй силос хэршэдэг тракторна машинанууд тон муугаар ашаглагдана. Тэдэ машинанууд силос хэршэхэ даалгабариингаа дүрбэнэйншье нэгэ хубиие дүүргээдүй байhаар. Саянтын МТС-эй силос хэршэдэг 2 машинын имагтал нэгэниинь хүдэлмэрилнэ. Нүгөөдэнь үшөө заhабарилагдаагүй хэбтэhээр. Тэрэшэлэн, Иволгын МТС-эй силос хэршэдэг машинанууд муугаар хэрэглэгдэнэ. Жэшээнь, Калёновско сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг машина мүнөө эбдэршэнхэй хэбтэнэ. «Майн 1» колхоздохи нүгөөдэ машинань бүтээсэ багатайгаар хүдэлмэрилдэг. Август hарын түрүүшын 10 хоног соо миил 18 тонно силос дараhан байха юм. Иимэ байдал имагтал МТС-үүдэй директорнүүдэй (Иволгын ба Саянтын) тэдэ агрегадуудай таhалдалгүй хүдэлмэриие хангаагүй, мүн тэрэшэлэн колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй силос даралга дээрэ хүдэлмэрилхэ хүнүүдые хаhа болзортонь томилдоггүй, силосовалагдаха ногоо силоснэ нүхэнүүд ба траншейнүүдэй дэргэдэ таhалдалгүй шэрэхэ ябадал хангадаггүй дээрэhээ болоно.

Тиихэдэ, МТС-үүдэй директорнүүд ба зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд бэе бэеынгээ оhол хүтэлбэриие далдалхые hэдэнэ. Агрегадуудай хүдэлмэриие таhалдуулhанайнь түлөө тэдэнэр бэе бэедээ эрилтэ хэдэггүй байха юм.

Тэжээл силосовалгын графигай таhалдуулагдаhан шалтагаан мүн олон колхозуудай силоснэ нүхэнүүд ба траншейнүүдые хаhа саг сооhь бэлэдхэгдээгүй ушарhаа тохёолдоно. Энэ хүдэлмэри мүнөөшье хүрэтэр дүүргэгдээгүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Жэшээнь, «Мартын 8», «Авангард», 17 партсъездын, Калининай, Сталинай нэрэмжэтэ ба бусад хэдэн колхозуудай бэлэдхэhэн силоснэ барилганууд тон химдахан хэмжээнэй силосэй багтахаар баригдаhан байба. Дурсагдагша колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд силоснэ барилгануудые хэхэ ба тэдэниие hайнаар ханалха хэрэгтэ анхаралаа хандуулнагүй.

Тэжээл силосовалгын хүдэлмэриин гүнзэгы таhалдалда ороhон ябадалые аймагай хүдөө ажахын таhагайхидай hанаа амарханаар хаража hууханъ тон гайхалтай юм. Аймагай хүдөө ажахын таhагые даагша нүхэр Бурдуковский болбол өөрынгөө оhол хүтэлбэриие эндэ тон элеэр харуулба. Нүхэр Бурдуковский хадаа тэжээл силосовалгын хүдэлмэриие болошогүйгөөр таhалдуулжа байhан зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдые харюусалгада хабаадуулхын оронда, харин тэдэниие гүйжа hуудаг юм.

Тэжээл силосовалгын хүдэлмэриие эрид хурдадхажа, колхозой нийтын малда шэмэтэ тэжээл бэлэдхэлгын гүрэнэй түсэбые эрхэбэшэ дүүргэхэ шухала.

Б. Иванов.

—РЕСПУБЛИКЫН ЧЕМПИОНУУД—

Үглөөнэй 11 час... Стадионой талмай дээрэ жагсаалда жэрыhэн бүхэшүүл, hур харбаашадай дундаhаа национальна барилдаанай мастер— залуу бүхэ Даши Иринцеев, hур харбалгаар нёдондо жэлэй чемпион Дондок Мункуев гэгшэд мүрысөөнэй нээгдэhые соносхоhон Улаан туг үргэбэ. Национальна түхэлэй спортнуудаар чемпионуудай нэрэ зэргэ абахын түлөө мүрысөөнэй эхилhые барилдаанай ахалагша судья нүхэр Цыденов соносхобо.

Барилдаанай талмай дээрэ 16—17 наhатай хоёр хүбүүд гаража, солбон дорюун ба оншотой барилдаагаар мүрысөө нээгээ. 5—6 паар эдир бүхэшүүлэй барилдаад байхадань, Зэдын аймагhаа ерэhэн бурильщик—бүхэ Бадма Санжиев, Түнхэнэй аймагай колхознигууд Буда Арабжаев, Дамба Шагдуров, Хэжэнгын аймагай солбон хүбүүн Намжил Санданов гэгшэд финалда хүрэтэр илан гаража, хүнгэн ба хүндэ шэгнүүрэй категориин эдир бүхэшүүлэй дундаhаа республикын чемпионой нэрэ зэргые буляалдаба.

Эдир залуу барилдаашадые хүндэ ба хүнгэн шэгнүүрэй категориин, бэе хүсэhэн бүхэшүүл халан гараба. Эдэнэрэй солбон шанга хүдэлөөнүүд, оншото барилдаанай дүрэнүүд ехэ hонирхолтой байгаа. Түрүүшын паарhаа барилдажа эхилhэн Иволгын аймагай бүхэ (хүнгэн шэгнүүрэй) Борис Дамбаев барилдаанай оншотой дүрэнүүдые харуулжа, өөрhөө булюу хүсэтэй хүнүүдые хаяба. Хүндэ шэгнүүрэй категориин барилдаашадай дундаhаа 1948 оной чемпион—Кяхтын аймагай бүхэ Николай Будаев шадамар бэрхээр барилдажа, хэдэн хүнүүдые хаяа. Үнгэрэгшэ жэлэй барилдаанда түрүүшынхеэ хабаадаhан Түнхэнэй аймагай залуу бүхэ Даши Иринцеев мүн лэ удаа удаагаар хэдэн бүхэнүүдые хаяба. Хүндэ ба хүнгэн шэгнүүрэй, бэе хүсэгшэдэй дунда нүхэр Иринцеев, Будаев, Борис Дамбаев, Сандак Норбоев финалда гараа.

«Хэн республикын чемпион болохоб» гэhэн асуудал шиидхэгдээгүй шэгээрээ үдэшын 5 час хүрэтэр хойшолуулагдаа. 5 часта стадион соо республикын ажалшад угаа олоороо суглараба.

Барилдаанай талмай дээрэ чемпионой нэрэ зэргэ буляалдалга эхилээ. Эдир залуушуудай дундаhаа — бурильщик Санжиев, рядовой колхозник Арабжаев гэгшэд хүсэ шадалаараа, барилдаанай дүрөөр булижа, эдир залуушуудай дундаhаа республикын чемпион болобо. Хүндэ ба хүнгэн шэгнүүрэй, бэе хүсэhэн бүхэшүүлэй дундахи барилдаан ехэ hонирхолтой байгаа. Түнхэнэй бүхэ Иринцеев Кяхтын бүхэ Будаевтай хам оролсон, хүсэ ба оншоёо нилээд удаан саг соо шалгаа. Иринцеев Будаевые, Борис Дамбаев Норбоевые хаяжа, республикын чемпионууд болобо.

Харагшад hур харбаае ехээр hонирхоо. Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой мэргэн харбагша Дондок Мункоев чемпион болобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: национальна барилдаагаар ба hур харбалгаар (зүүн гарhаа) чемпионууд Д. Мункуев, Б. Дамбаев, Б. Санжиев, Б. Арабжаев, Д. Иринцеев гэгшэд харуулагдана. Тэрээнэй доодо зурагтань БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Хангалов Мункуевта чемпионой лентые зүүлгэжэ байна.

Доодо захын зурагта: национальна барилдаанууд, hур харбаан ба стадион доторхи харуулагдана.

М. Минеевэй фото.

Комсомольско организацинуудай зорилгонууд

М. ГАСЬКОВ,

ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой Обкомой секретарь

Республика доторомнай таряа хуряалта хаа хаанагүй эхилжэ байна. Энэ жэлдэ ургаса хуряалга үнгэрэгшэ жэлдэ орходоо бүри эртэ, малай тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэриин түлэб дунда ...ибэ. Тиимэhээ колхозууд, совхозууд ба МТС-үүдэй комсомольско организацинууд үүсхэл ...абхиеэ ба хүдэлмэриингөө бүхэмэ эрид шангадхаха ёhотой. Хүдөө нютагуудай комсомольско организацинууд комсомолецуудаа хүдэлмэриин участогуудаар ниигэдэ бодомжолон хубаарилан табиха, тэдэниие хуряалгын хүдэлмэриин шухала участогуудта ...гэхэдээ колхозой правлени ба али МТС-эй дирекцитэй ба тэдэнэй партийна организацинуудтай хөөрэлдэн зүбшэхэ ёhотой. Колхозуудые томо болгохо хадаа комсомольско организацинуудай энэ зорилгоёо бэелүүлхэдэнь хүнгэлнэ. Томо болгогдоhон колхозуудай комсомольско организаци 50—60 комсомолецуудhаа бүридэнэ гээшэ. Эдэ комсомольско организацинууд ажалаа бүхы участогуудта комсомолецуудые табижа, залуушуулда саг үргэлжын нүлөө үзүүлхэ хүсэд арга боломжотой. Тиигээд богонихон болзор соо бригаданууудта комсомольско группанууды эмхидхэжэ, тэдэниие эмхитэй хүдэлмэридэ жагсуулха хэрэгтэй.

Колхозууд, совхозууд ба МТС-үүдэй комсомольско организацинууд политическэ болон ажахын шухала зорилгонуудые дүүргэлгэдэ залуушуулые элсүүлэлгээрээ ...эхэн дүй дуршэлтэй болоо.

Хүдөө нютагуудай комсомолецууд ажалайнтаа бүтээсые ба шанарые зэвшэ сусашагүйгөөр дээшэлүүлжэ, бүхы залуушуудта шэн зоригто хүдэлмэриин жэшээ харуулха зэргэтэй. Комсомольско организацинуудай зорилгонь хадаа комсомолецуудай hайнаар ажаллахые хангахаhаа гадна, партийна организацинуудай хүтэлбэри доро бүхы залуушуулай политическэ ба ажалай эдэбхиие али болохоор дээшэлүүлэн, залуушуулай хүсые колхозууд, МТС-үүд болон бригадануудай үйлэдбэриинь түсэбые дүүргэлгэ ба үлүүлэн дүүргэлгэдэ элсүүлэн зорюулха уялгатай.

Залуу колхозник ба МТС-эй болон совхозой хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй нормоёо дүүргэлгэ ба үлүүлэн дүүргэлгые хангаха гээшэ комсомольско организацинуудай нангин уялга болоно. Хэрбээ комсомольско организацинууд социалистическэ мүрысөөндэ бүхы залуушуулые хабаадуулбал энэ зорилгоо дүүргэжэ шадаха гээшэ.

Байгша ондо хүдөө нютагуудай комсомольско организацинууд залуушуулай дунда социалистическэ мүрысөө үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлhэн байна. Гэбэшье, Заиграйн, Хоринн, Тарбагатайн аймагуудта олохон комсомолецууд ба залуушуул социалистическэ үйлгануудгүй, социалистическэ мүрысөөндэ хабаададаггүй байха юм. Тиимэ байдал мүн бусадшье аймагуудта бии. Эдэ дутагдалнуудые дары усадхажа, бүхы залуу колхозникууд ба МТС-эй болон совхозой хүдэлмэрилэгшэдтэ өөhэд өөhэдтэнь уялга абхуулжа, социалистическэ мүрысөөндэ тэдэнэй эдэбхитэйгээр хабаадаха ябадал түйлаха гээшэ комсомольско организацинуудай уялга болоно.

Олохон полевой станууд дээрэ показателиин досканууд үгы. Комсомолецууд полевой стан бүхэндэ өөhэдынгөө хүсөөр богонихон болзор соо показателиин досканууды хээд, колхозникуудай хүдэлмэриинь дүнгүүдые бэшэжэ байха комсомолецуудые томилжо шадаха байна.

Комсомольско организацинууд хадаа мүрысөөнэй ябаса тухай залуушуулда саг үргэлжэ мэдээсэжэ байха ёhотой. Комсомолецууд ба залуушуулай суглаанууд дээрэ залуушуулай социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалгатай холбоотой асуудалнуудые табижа, ажалай түрүү методууд тухай тэдэнэртэ ойлгуулха шухала. Ажалай түрүү методуудые залуушуулай дунда дэлгэрүүлхэ гээшэ хүдөө нютагуудай комсомолецуудай шухала уялга мүн.

Хуряалгын хүдэлмэриин амжалта хадаа механизаторнуудай хүдэлмэриhөө дулдыдана. Тиимэhээ комсомольско организацинууд хадаа комбайнернуудай, жаткын машинистнуудай, молотилкануудай дээрэ хүдэлмэрилэгшэдэй; автомашинын шофернуудай ажалайнь дүй дуршэлые согсолон, залуу механизаторнуудай дунда ажалай түрүү методые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ зэргэтэй.

Суулгын МТС-эй комбайнер Минай Суменков үнгэрэгшэ жэлдэ комбайнернуудай дунда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөө үүсхээд, өөрөө «Коммунар» комбайнаар сезон соогоо 846 гектар хуряаhан байна.

Комсомольско организацинууд болбол залуу комбайнернуудай үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилхэ гэhэн эрмэлзэлгые дэмжэжэ, абаhан уялгануудаа бэелүүлхынь түлөө али болохоор тэмсэхэ ёhотой.

Колхозуудай ехэхэн таряалан жаткануудаар хадагдаха байна. Жаткануудта гол түлэб залуушуул хүдэлмэрилнэ. Тиимэhээ комсомольско организацинууд хадаа ажалай түрүү методые залуу машинистнуудай хэрэглэн хүдэлмэрилхын түлөө оролдохо уялгатай.

Зэдын аймагай комсомолецууд — машинистнууд Труднев ба Григорьев гэгшэд халаанай моридоор үдэр бүри 8—9 гектар үбhэ сабшана. Халаанай моридоор часай графигаар хүдэлмэрилхэ хүдэлмэриин дүй дуршэлые жаткын машинистнуудай дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

Михаил Мылзеновэй боолто түргээр боолгын звено үнгэрэгшэ жэлдэ бүхы республика соо суурхаа hэн. Тэдэнэр, 7 хүнүүд, нэгэ үдэртэ 10—10 мянга хүрэтэр боолто боодог байгаа.

Энэ жэлдэ комсомольско организацинууд хадаа боолто түргэн боохын түлөө хүдэлөөе залуушуулай дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ уялгатай.

Комсомолецууд ба залуушуулые ургаса гээлгэтэй тэмсэлдэ элсүүлхэ гээшэ комсомольско организацинуудай шухала уялга болоно. Комсомольско организацинууд хадаа таряа хуряалгын бүхы участогууд дээрэ (тогууд ба «Заготзерногой» пунктнууд) нарин нигта «комсомольско хиналтын» пост байгуулха ёhотой. Комсомолецууд болбол ороохо гээhэн ба гутааhан ямарханшье баримтануудые партийна организацида ба колхозой правленидэ мэдээсэхэ зэргэтэй байна.

hургуулинуудай комсомольско ба пионерскэ организацинууд колосуудые түүлгээр горьтой хүдэлмэри ябуулха ёhотой.

Ургаса хуряалгын үедэ городой ба хүдэлмэришэдэй hууринай залуушуул колхозуудта ехэхэн туhа хүргэхэ байна. Городой хэдэн зуугаад залуушуул колхозуудта туhалхаяа хүдөө гаранхай. Предприятинууд ба эмхи зургаануудай комсомолецууд воскресенигүүдые үнгэргэжэ колхозуудта ехээр туhалха байна. ВЛКСМ-эй Обком ургаса хуряалга дээрэ республиканска залуушуулай воскресник үнгэргэжэ байхые хараалаа.

Нийтэ-политическэ хүдэлмэриие hайнаар лэ эмхидхээ hаа, ургаса хуряалгада залуушуулай хабаадал амжалтатай байха гээшэ. Олохон комсомольско организацинууд эрхим комсомолецуудаа агитаторнууд болгон томилоо. — Энэнь тон зүб. Комсомольско организацинууд комсомолецууд-агитаторнуудай эдэбхитэй хүдэлмэриие хангаха ба залуушуулай дунда хөөрэлдөө, газетэ уншалга саг сагтань үнгэргэхые оролдохо уялгатай. Комсомольско организацинууд полевой стануудта газетэ, журнал асаралгые хожомдуулхагүйе оролдохо ёhотой.

Комсомолой комитедүүд залуушуулые hонирхуулма асуудалнуудаар лекци ба элидхэлнүүдые үнгэргэхэ ёhотой. Хүтэлбэрилхы комсомольско хүдэлмэрилэгшэд, комсомолецууд-эдэбхитэд, ВЛКСМ-эй айкомуудай штатнабэшэ элидхэлшэд, залуушуулай дунда лекци, элидхэл ба хөөрэлдөөнүүдые хододоо үнгэргэжэ байха зэргэтэй.

Комсомольско организацинууд хадаа таряа хуряалга дээрэхи колхозникууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые культурна талаарнь хангалгада партийна организацинуудта туhалха байна. Мүнөө хүдөө нютагуудта залуушуулай 60 гаран агитбригаданууд хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй олонхинь репертуар бэлэдхээ, мүн хүдэлмэриингөө түсэб табинхай.

ВЛКСМ-эй комитедүүд эдэ түсэбүүдыень зүбшэн хаража, агитбригадануудай бүхы колхозуудта хүдэлмэрилхэ ябадал хангаха уялгатай.

Ургаса хуряалга дээрэ комсомольско организацинуудай зорилгонуудынь олон янзын ба харюусалгатай байна. Эдэ зорилгонуудые бэелүүлгэ хадаа хүдөө нютагуудай бүхы комсомольско организацинуудай хүдэлмэриhөө дулдыдана.

Зарим комсомольско организацинууд полевой хүдэлмэринүүдэй үедэ союз доторойнгоо хүдэлмэриие hуларуулhан, залуушуулые комсомолдо абаха хэрэгые hуларуулhан байна. Тиимэ дутагдалнууд дары усадхагдаха ёhотой. ВЛКСМ-эй айкомууд комсомольско организаци бүриин эдэбхитэй хүдэлмэриие хангажа, тэдэнэй эмхидхэлэй үүргые дээшэлүүлхэ, союзнабэшэ залуушуултай холбоо барисаае улам бэхижүүлхэ уялгатай.

Республикын комсомольско организацинууд эдэ зорилгонуудаа бэелүүлхэдээ залуушуулые эмхидхэгшэ ба большевигүүдэй партиин үнэн туhалагша байhанаа дахинаа харуулха байна.

Манай календарь

О. БАЛЬЗАК

Франциин элитэ ехэ уранзохёолшо Оноре Бальзак 1799 оной майн 20-до Тура городто түрэһэн байгаа.

1814 ондо Бальзагай гэртэхин Париж нүүжэ ерээ. Бальзак тэндэ һургуулида һуража байхадаа, нотариусай бэшээшээр хүдэлмэрилбэ. 1819 онһоо эхилэн, Бальзак литературада хабаадаһан юм. «Шуаны» романиинь (1829 он) «Хүн түрэлтэнэй комеди» гэжэ хамта дээрээ нэрлэгдэһэн зохёолнуудай түрүүшынхинь байгаа.

Хэдэн арбаад роман ба повестьнуудые нэгэдхэһэн «Хүн түрэлтэнэй комеди» соогоо Бальзак 1816 онһоо 1848 он хүрэтэрхи Франциин түүхэтэ хүгжэлтын үеые — капиталистическэ ёһо журамай дэлгэрһэн үеые харуулаа. «Хүн түрэлтэнэй комеди» соо бодото байдалай тон үнэн зүбөөр ба гүнзэгыгөөр харуулагдаһые Энгельс тэмдэглээ һэн.

«Хүн түрэлтэнэй комедиин» угаа олон образууд хадаа буржуазна общественнэ байгуулалта тушаа Маркс, Энгельсын «Коммунистическэ манифест» соо үгтэһэн характеристикэдэ эли тодо иллюстраци мүн байгаа.

Хубхай хуурмаг предприятинуудые эмхидхэдэг ба хэдэн мянгаад гэнэн хүнүүдые үгырүүлдэг клапаронууд ба нусингенүүдэй — жэжэ ба томо мүлжэгшэдэй «ажал-ябуултын» арадта харша, хорото удхые Бальзак элирүүлһэн байха юм. Буржуазна ба аристократическа бүлын забхайран һандаралгын дүрэ шарайе Бальзак тон уран хурсаар харуулаа. Уранзохёолшо болбол «Эсэгэ Горио» гэжэ роман соогоо буржуазна бүлын ёһо заншалай доройтолгые ба моральна талаараа уналгые эли тодоор харуулаа.

Бальзак болбол капитализмын үеын «деревнидэхи ажабайдалай идиотизм» тухай, французска таряашадай үгырэлгэ ба доройтолго тухайда «Таряашад» гэжэ роман соогоо бэшэһэн байна.

Бальзагай хүсэн хадаа бодото ажабайдалтай тэрэнэй нигта холбооноо үндэһэлнэ. Уранзохёолшын ажаллаха шадабаринь тэрэнэй творческо фантазинуудтань адаглан шэнжэлхэ хурса бэлигтэнь таарадаг байба.

«Хэмхэржэ унаһан шоройдо булуулшаһан рудокоп шэнгеэр хүдэлмэрилөөгүй һаа, бэрхэшээлнүүдые хойно хойноһоонь илан дабахын орондо, миин хараад лэ байгаа һаа, зохёолынь дүүргэгдэнгүйгөөр үлэжэ, творчество эрхилхэ аргагүй болоод, художник хадаа оюун бэлигэйнгээ өөрыгөө хорлоходонь байлсаха болоно», — гэжэ Бальзак хэлэһэн байгаа.

Искусстводахи үнэнэй түлөө баатаршалга болоһон ажабайдалтай ба творчествотой агууехэ уранзохёолшын эдэ үгэнүүд соонь али тухай сэсэн, мүнхэ удха бии гээшэб!

Бальзак 20 жэлдэ эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилэн, «Хүн түрэлтэнэй комедиингээ» агууехэ ордоние бодхоогоо. Үхэл хадаа энэ гайхамшаг ехэ хүдэлмэриень 1850 ондо таһалдуулна. Советскэ арад болбол Бальзагай творчествые үнгэрһэн сагай домогто юумэн гэжэ бэшэ, харин мүнөөшье прогрессэй дайсадые үй дэлдэдэг хүсэн мүн гэжэ элитэ ехэ уранзохёолшын дурасхаалые хүндэлнэ.

А. Иващенко, филологическа наукануудай кандидат.

Мартагдаһан электростанци

Ахын аймагай центр Орлик тосхондо 1947 онһоо эхилжэ электростанци баригдаһан байна. Теэд, мүнөө болотор электрын гэрэл арад зондо үгтэнэгүй.

Иигэжэ нобшорһонойнь шалтагаание тобшохоноор харуулбал иимэ. Анха түрүүндээ шэнэ станци бариха түсэбтэй байгаа. Энээндэ гэжэ 103 мянган түхэриг мүнгэн һомологдоһон юм. Улан-Удэһээ, коммунальна ажахын Министерствоһээ, мастер М. Лобачев ерээ һэн. Зүгөөр Лобачев нэгэ хэдэн столбнуудые һуулгаад, салинһаа гадуур 8 мянган түхэриг элдэб документнүүдээр абаад бусашоо. Тэрэ гэһээр электростанциин хажууда хүнэй ошохонь харагдадаггүй. Тиибэшье, 67 мянган түхэриг гаргашалагдаһан байха юм.

1950 ондо тус станцида гэжэ 6 мянган түхэриг дахин үгтэһэн байна. Теэд, электрын гэрэл үгы хэбээрээ. Энэ ушарые коммунальна ажахын Министерство һайтар мэдэхэ бээз гэжэ һанагдана.

Д. Дугаров.

„Б. М. Үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

Цыдыпов хүдэлмэриһөө гаргагдаа

Баргажанай аймагай Уланай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо үбһэ хуряалгын хүдэлмэриин муугаар ябуулагдажа байһан тухай «хоёр ондоо эмхидхэл» гэжэ статья, манай газетын июлиин 30-най номерто толилогдоһон байгаа.

—Статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд тон зүб. Түрүүлэгшэ нүхэр Цыдыпов колхозоо муугаар хүтэлбэрилдэг ба үбһэ хуряалгада муугаар хандаһан дээрэһээ тушаалһаа гаргагдаа, үбһэ хуряалга дээрэ хүдэлмэрилэгшэдэй, машина ба моридой тоо олошоруулагдаа, эмхидхэлэй хүдэлмэри һайжаруулха хэмжээнүүд абтаба.

Хүдэлмэридэ хабаадажа шадаха бүхы колхозникууд үбһэ хуряалгада элсүүлэгдээ. Мүн колхозникуудай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр эмхидхэгдээ, ойлгууламжын хүдэлмэри һайжаруулагдаба,—гэжэ Баргажанай аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр А. Даненберг манай редакцида мэдээсэбэ.

Зэмэ үгтэбэ

«Нёдондонойнгоо алдууе дабтана» гэһэн гаршагтайгаар «Бурят-Монголой Үнэн» газетын июлиин 28-най номерто толилогдоһон статья соо Бичурын аймагай Ара-Хэрээтын сомоной «Коминтерн» колхоздо үбһэ хуряалгын хүдэлмэриин тон муугаар ябуулагдажа байһан тухай бэшэгдэһэн байгаа.

— Статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд тодоржо, хэмжээ абтаба. Колхозой түрүүлэгшын ба бригадирнуудай хүдэлмэри тухай Аймсоведэй гүйсэдкомой заседани дээрэ хэлсэгдээд, тэдээндэ зэмэ үгтөө. Мүн аймагай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад тус колхозой үбһэ хуряалгада туһалалсана,—гэжэ Аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр В. Манилов манай редакцида мэдээсэбэ.

Дутуунуудые усадхаха хэмжээнүүд абтаа

Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ ба «Гигант», «Искра» колхозууд таряа хуряалгада һүлаар бэлэдхэнэ гэһэн бэшэг манай редакцида ерэһэн байгаа.

—Бэшэг соо хэлэгдэһэн дутуу дунданууд тон зүб байжа, тэдэниие усадхаха тушаа Аймсоведэй гүйсэдкомой талаһаа хэмжээнүүд абтаба. Дурсагдаһан колхозууд механическа сушилка, жатка, амбарнуудаа заһабарилжа, бэлэн болгоод, зариманиинь таряагаа хуряажа эхилээ,—гэжэ Тарбагатайн Аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Чебунин манай редакцида мэдээсэбэ.

„Нүхэдүүдтэ харюу" гэһэн И. В. Сталинай бэшэгүүд „Юманите" газетэдэ толилогдсо

ПАРИЖ, августын 16. (ТАСС). Нүхэд Санжеев, Белкин, Фурер ба Холоповой бэшэгүүдтэ И. В. Сталинай үгэһэн харюунуудые «Юманите» газетэ толилбо.

КОРЕЯЕ СОВЕТСКЭ АРМИИН СҮЛӨӨЛҺӨӨР 5 ЖЭЛ ГҮЙСЭҺЭНЭЙ ОЙН БАЯРАЙ ЗАСЕДАНИ

ПХЕНЬЯН, августын 16. (ТАСС). Пхеньянска радиогой дамжуулһанай ёһоор, японско империализмын эзэмдэлгэһээ Кореяын сүлөөлэгдэһөөр 5 жэл гүйсэһэнэй ойдо зорюулагдаһан баярай заседани Пхеньянда болоо.

Кореягэй сүлөөлэгдэһөөр 5 жэл гүйсэһэнэй ой тухай элидхэлые профсоюзна элитэ ехэ ажалябуулагша Ким Ен Бон хэбэ.

Эхэ оронойнгоо сүлөөтэй, нэгэдэнхэй ба бэеэ даанхай байхын түлөө мүнөө манай арад тэмсэжэ байна. Дайсанай зэрлигээр бомбодожо байбашье, транспортын һаадгүй хүдэлмэри хангаха үүрэтайгаар манай национальна һайндэрэй ойтой дашарамдуулан бүхы түмэрзамайхидта ханданаб,—гэжэ түмэр замай транспортын хүдэлмэришэн Кан Вон Чер мэдүүлбэ.

Корейскэ арадай эрхим хани агууехэ Сталинда, тэрэшэлэн корейскэ арадай вождь Ким Ир Сендэ амаршалга эльгээхэ гэжэ баярай заседанида хабаадагшад шиидхэбэри гаргаа.

СТОКГОЛЬМСКО УРЯАДА ХИТАД ДОТОР 59.280.170 ХҮН ГАР ТАБЯА

ПЕКИН, августын 16. (ТАСС). Стокгольмско Уряада гар табилга тушаа эб найрамдал хамгаалха Хитадай Комитедэй мэдээсэлые «Женьминжибао» газетэ дамжуулба.

Хитад дотор августын 1-нэй байдалаар, тус Уряада 59.280.170 хүн гар табяа. Тэрэнэй 19 миллион хүниинь Зүүн-Хойто Хитадай провинциинхид болоно.

Стокгольмско Уряада гар табилга үргэлжэлһөөр.

СТОКГОЛЬМСКО УРЯАДА ФИНЛЯНДИИН 670.000 ХҮН ГАР ТАБИБА.

ХЕЛЬСИНКИ, августын 16. (ТАСС). Атомна зэбсэг хорихо тухай Стокгольмско Уряада мүнөө Финлянди дотор 670.000 үлүүтэй хүн гар табяад байна.

ЗАЛУУШУУЛАЙ УЛАСХООРОНДЫН МҮРЫСӨӨН ПРАГАДА БОЛООД ДҮҮРЭБЭ.

ПРАГА, августын 16. (ТАСС). Бүхэдэлхэйн студентнэрэй хоёрдохи конгрессэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан залуушуулай спортивна мүрысөөн Прагада болоод дүүрэбэ.

СССР ба Чехословакиин эхэнэрнүүдэй волейбольно командануудай финальна уулзалга советскэ спортсменкэнүүдэй илалтаар 3:0 тоотойгоор дүүрэбэ (мячынь тоо—15:7, 15:10, 15:11). Чехословакиин ба Румыниин эрэшүүлэй волейбольно командануудай финальна матчда, Чехословакиин команда 3:0 тоотойгоор илажа гараа (мячынь тоо—15:7, 16:8, 15:4). Советскэ ба Чехословацка эрэшүүлэй баскетбольно командануудай финальна уулзалга советскэ спортсменүүдэй илалтаар 30:23 тоотойгоор дүүрэбэ.

Удаань гимнастнууд өөһэдынгөө шадабарие харуулаа. Нэгэдэхи һуурие — эрэшүүл ба эхэнэрнүүдшье сооһоо СССР-эй гимнастнууд эзэлһэн байна.

Наада зугаа ба выступлениүүдэй дүүрэһэнэй удаа спортсменүүдэй парад ба мүрысөөнэй баярай түгэсхэл болобо.

Бүхэдэлхэйн студентнэрэй хоёрдохи конгрессэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан спортивна мүрысөөн дүүрээ. Эдэ мүрысөөнүүд прогрессивнэ студентнэрэй эбдэршэгүй хани барисаа ба бүхы дэлхэй дээрэ тэдэнэй эб найрамдал хамгаалхаар шууд шиидэнхэй байһые харуулаа.

ОРОДОЙ ЛИТЕРАТУРА ШУДАЛХА ОБЩЕСТВО ТЯНЬЦЗИНДА БАЙГУУЛАГДАБА

ПЕКИН, августын 16. (ТАСС). «Тяньцзиньжибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, ородой литература шудалха общество Тяньцзинда нээгдээ.

Энэ общество 67 гэшүүдтэй юм, мүнөө оршуулгын хүдэлмэри эхилээд байна. Общество болбол Хитад ба Советскэ Союз хоёрой хоорондын культурна холбоое бэхижүүлхэ, тэрэшэлэн ород хэлэ шудалха ябадал дэлгэрүүлхэ зорилго урдаа табина.

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, августын 15. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани августын 15-най үглөөгүүр иигэжэ мэдээсэбэ:

Арадай армиин частьнууд бүхы фронтнууд дээрэ добтолгото шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө.

Арадай армиин сэрэгүүдэй добтолгые дэмжэһэн партизанска отрядууд дайсанай тылдэ өөһэдынгөө ябуулгануудые шангадхаба.

Корен (Корей), Мирян (Мицуйо), Хэчжу (Кейсю), Улсан (Урусан) ба бусад районуудта дайшалхы ябуулгануудые хэжэ байһан партизанска отрядууд харгынуудые эбдэн һандаргана, дайсанай тылдэхи байгуулалтануудые һандарган, тэрээндэ тон ехэ хохидол ушаруулна.

ПХЕНЬЯН, августын 15. (ТАСС). Пхеньянска радиогой дамжуулһанай ёһоор, Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөө үдэшэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Арадай армиин частьнууд бүхы фронтнууд дээрэ американска ба лисынмановска сэрэгүүдые сухариса сохин, добтолгоёо үргэлжэлүүлэә.

Урда эрье шадар добтолжо ябаһан Арадай армиин частьнууд американска сэрэгүүдэй ябган сэрэгэй ба танкова частьнуудай хэдэн дахин хэһэн шанга контратакануудые сухариса сохижо, дайсанда ехэ гээлтэ хоролто ушаруулан, августын 12-ой үдэр дайсанай оборонын шухала пункт —Косон (Кодзио) гэдэгые сүлөөлбэ.

Косон (Кодзио) гэдэгые сүлөөлэлгын байлдаануудта Арадай армиин частьнууд дайсанай сэрэгтэ нилээд ехэ гээлтэ ушаруулаа.

Трофейдэ: 155 миллиметрын 9 ехэ буу, 105 миллиметрын 12 ехэ буу, 13 танк, 157 автомашина ба мүн тэрэшэлэн сэрэгэй зэбсэг хэрэгсэлнүүд, һомонууд ехээр абтаба.

ПХЕНЬЯН, августын 16. (ТАСС). Арадай армиин частьнууд бүхы фронтнууд дээрэ добтолгото байлдаануудые үргэлжэлүүлэә гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани августын 16-най үглөөгүүр мэдээсэбэ.

Хёньпхун (Гемпу) тээшэ добтолжо ябаһан Арадай армиин частьнууд дайсанай үсэд эсэргүүсэлтые бута сохин, Тэгу (Тайкю) гэдэгһээ баруун-урда байгаа дайсанай оборонын шухала пункт — Хёньпхуниие августын 12-то сүлөөлбэ.

ПХЕНЬЯН, августын 16. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин главна командовани августын 16-най үдэшэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Арадай армиин частьнууд Нактонган (Ракуто-ко) мүрэнэй зүүн эрьедэ танкова ба артиллерийскэ частьнуудай дэмжэлгэ доро хэһэн дайсанай контрдобтолгые гэдэргэнь сохин дайсанда ехэ гэмтэл ушаруулаа.

Энэ зүгтэ болоһон байлдаануудта трофейнүүд ба пленнигүүд абтаа.

Кореядэхи дайнай ябуулганууд тухай американска корреспондентын мэдээсэл

Кореяһаа абтаһан американска корреспондентын мэдээсэлнүүд соо хойтокорейскэ сэрэгүүд Тэгу (Тайкю) гэдэгһээ хойгуур ба урдуур Нактонган (Ракуто-ко) мүрэнэй эрьеын бэхижүүлгэнүүдые шангадхажа үргэлжэлүүлэә гэжэ хэлэгдэнэ.

Американска 24-дэхи дивизиин дэргэдэ ябаһан Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Корейскэ Арадай армиин сэрэгүүд Нактонган мүрэниие Токоондонһоо (Токусэйдо) урдуур 5 милиин газарта Хёньпхун (Гемпу) гэдэгэй райондо гаталан гараба. Нактонган мүрэнэй тохойдо Чхан'Ен (Сионей) райондо эрье шадарай бэхижүүлгэнүүдээ улам үргэдхэжэ байһан тухай мүн корреспондент мэдээсэнэ.

Кореядэхи байдал тухай Рейтер агентствын корреспондент мэдээсэнэ

ЛОНДОН, августын 16. (ТАСС). Хойтокорейскэ сэрэгүүдэй Тэгу (Тайкю) тээшэ добтолгые һаатуулхаар һэдэжэ, американска авиаци Егвани (Икан) гэдэгэй райондо эдэбхи гаргаһан тухай Кореядэ американска сэрэгүүдтэй ябалсаһан Рейтер агентствын корреспондент дамжуулба.

Мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, тус райондо хойтокорейскэ сэрэгүүд Нактонган мүрэниие гурбан газараар ехэ хүсэнүүдтэйгээр гаталан гараба. Хойтокорейскэ сэрэгүүдэй нэгэ колоннонь Тэгу тээшэ шэглэн дабшажа ябана. Августын 15-най үдэшэ хойтокорейскэ бронетанкова частьнууд Егваниин эрье шадарай бэхижүүлгэһээ гараад, Гунги Гун'И) гэдэгые зулан урда зүг тээшэ дабшажа, Тэгугай хойгуур 12 милиин газарта ябана гээд хүл хөөрсэг болобо гэжэ корреспондент бэшэнэ. Тэгуһаа баруун урдуур хэдэн милиин газарта, Егваниин эрье шадарай бэхижүүлгэһээ 15 милиин хараанда Нактонган мүрэниие хойтокорейскэ гурбан батальон августын 15-да гаталан гараа. Гваня гэдэгһээ эхилээд Масаниин (Масан) хойгуур Нактонган мүрэнэй тохой хүрэтэрхи райондо бүлэглүүлэгдэһэн хойтокорейскэ сэрэгүүд мүнөө энэ мүрэниие 45 миль утатайгаар гаталан гарахаар байна гэнэ.

Урда Кореяын сүлөөлэгдэһэн районуудта аграрна реформо амжалтатайгаар хэгдэнэ

ПХЕНЬЯН, августын 16. (ТАСС). Пхеньянска радиогой дамжуулһанай ёһоор, Урда Кореяын сүлөөлэгдэһэн районуудта аграрна реформо ехэ амжалтатайгаар ба бүхы таряашадай эдэбхитэ хабаадалгатайгаар хэгдэжэ байна.

Кенги, Канвон ба Хванхе провинцинуудай сүлөөлэгдэһэн районуудта, тосхонуудта аграрна реформо хэгдэжэ дүүргэгдээ. Реформын ашаар газар абаһан Урда Кореяын таряашад Корейскэ арадай — демократическа республикын правительствода халуун баясхалан хүргэнэ, фронтдо үшөө ехээр эдеэ хоол үгэхэбди гэжэ найдуулна.

Хойто ба Урда Чунчен провинцинуудта, мүн Урда Чолла провинцида мүнөө аграрна реформо хэгдэжэ байна. Тэрэшэлэн Хойто ба Урда Кенсан провинцинуудай сүлөөлэгдэһэн тосхонуудта аграрна реформын бэлэдхэл таряашадай эдэбхитэй хабаадалгатайгаар ябуулагдана.

Урда Кореяын сүлөөлэгдэһэн районуудай таряашад Арадай армида туһална

ПХЕНЬЯН, августын 16. (ТАСС). Пхеньянай радиогой дамжуулһанай ёһоор, лисынмановска фашистско-полицейскэ гуримһаа сүлөөржэ, газар нютагайнгаа эзэд болоһон Кореяын урда районуудай таряашад Арадай армида эдеэ хоолоор туһална.

Кенги провинциин 13 волостьнуудай таряашад 1600 гаман (гаман — 60 килограмм) таряа ба ехэ овощь Арадай армида эльгээгээ.

Чечжу (Сайсю) арал дээрэ лисынмановецуудай зэрлиг ааша

ШАНХАЙ, августын 15. (ТАСС). Токиоһоо абтаһан мэдээсэлэй ёһоор, Чечжу (Сайсю) арал дээрэ партизанска тэмсэлнүүд үргэлжэлһөөр. Галзууһан лисынмановецууд партизанска хүдэлөөнүүдые дарахаар һэдэжэ, деревнинүүдые хододоо галдана ба нютагуудай арад зонуудые хюдана.

Кореядэхи событиин эхилээдүй байхада, Чечжу арал дээрэ 200 тухай деревнинүүд галдагдаһан юм. Һүүлэй үедэ эндэ үшөө хэдэн арбаад деревнинүүд галдагдаа. Эндэхи арад зондо эдеэ хоолой зүйл абаашалга огтолон зогсоогдонхой. Энэ хадаа тэндэхи арад зониие үлэсхэлэн байдалда хүргэбэ. Һүүлэй үедэ арал дээрэ американска сэрэгүүд буулгагдана ба тэдэнэр аралые бэхижүүлхэ хүдэлмэринүүдые ехээр ябуулна.

МОСКОВСКО ОБЛАСТЬ. Мытищинск райондо «Грузия» гэжэ виноградна с... хоз эмхидхэгдэбэ. Эндэ эртэ эдеэшэ... шэнэ сортын виноград таригдана. Үнгэ... һэн жэлдэ 50 гектарта виноград тари... һан байгаа. Зарим виноградууд өдеэ... жэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совхозой ахалагша ... роном Д. Е. Чакветадзе, звеньевой М... тыненко гэгшэд виноград үзэжэ бай... (ТАСС-эй фотохронико).

Номуудые олоор абана

Улан-Удын номой худалдаан... центральна магазин һуралсал... шэнэ жэлдэ городой һургуулину... дые учебнигүүдээр хангахын ту... 101.374 экземпляр номуудые аб... һан байна. Мүнөө эдэ номууда... 67.078 экземпляр һургуулинууд... киоскнуудта худалдагдахаар ... тэбэ.

Шэнэ больницанууд

Энэ жэлдэ Улан-Удэ город... Лысая Гора посёлкодо шэнэ а... булатори баригдажа ашаглалга... оруулагдаба. Тэндэнь хүүгэдэй ... терапевтын отделенинүүд бии. Т... рэшэлэн Заудада шэнэ поликли... ка нээгдэбэ. Тус поликлиника ... никологическа, хирургическа, тер... певтын ба шүдэнэй үбшэние ... галха отделенинүүдтэй юм. М... тэндэнь уушханай ханяада... тай тэмсэхэ пункт ба рентгено... скэ кабинет бии байна. Меха... зированнэ шэлэй заводто бариг... һан больница һаяар ашаглалга... оруулагдахань.

Хонхолойдо больница нээгдэхэнь

Мухаршэбэрэй аймагай Хонх... лой тосхондо шэнэ больни... нээгдэхэнь. Энэ больницада 17-... хи партсъездын нэрэмжэтэ колх... 2 дабхар гэр үгөө. Тэрэ гэрынь ... рын үдэрнүүдтэ заһабарилагд... түхеэрэгдэжэ, тэндэ 6 оро... больница, түрэлгын отделени э... хидхэгдэхэ байна.

С. Черненко.

Гурбан баабгай гансаараа алаба

Закаменай аймагай «Улаан-Д... лахай» колхозой залуу ангууша... Будажап Зондуев гэгшэ нэгэ... агнуурида гарахадаа 3 баабгайта... ушарһан байна. Адар томо арья... тадтай уулзаһан залуу ангууша... зааханшье тэбдэнгүй, удаа дара... буудалгаар тэрэ гурбан баабга... унагааһан байха юм.

Иигэжэ залуу ангуушан Зо... дуев олзо ехэтэйгээр агнуури... бусаба.

Б. Шоёнов.

Харюусалгатай редакторай орлогшо **Ц. Б. БУДАЕВ.**

Улан-Удын бурят дунда һургуули 1950-51 онуудай һуралсалай жэлдэ 5-6-7-8-дахи классуудта һурагшадые абаха тухай соносхоно.

Бурят дунда һургуулинуудгүй БМАССР-эй аймагуудһаа ерэһэн һурагшад энэ һургуулида абтана.

Ямаршье класста абтагшадһаа программна эрилтын хэмжээгээ... бурят-монгол хэлэ бэшэг мэдэлгэ... уялгашалан хэрэгтэй. Мэдүүлгэнүү... дые 1950 оной августын 20 хүрэтэ... абаха. Мэдүүлгэдээ удаадахи до... кументнүүдые хабсаргаха шухала:

1. Тобшо автобиографи.
2. Һургуули дүүргэһэн тухай документ.
3. Түрэһэн тухай свидетельство.
4. Бэеын элүүр тухай справка.

Һургуулида орохоо ерэгшэд Улан-Удэ городто ажаһууха эрх олгоһон пропусктай байха зэргэтэй.

Һургуулиин адрес: г. *Улан-Удэ, Бабушкина № 24.*

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации — 7-85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6-84; переводов — 3-23; писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.); об'явлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров — 16.

Н—02366. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.